

HOOFDSTUK 2 : VASTE STOFFEN

A. Afvalstoffen	3
A.1. INVENTARISATIE	3
A.1.1. Inleiding.....	3
A.1.2. Huishoudelijke afvalstoffen.....	3
A.1.3. Hoeveelheden per fractie	4
A.1.3.1. Restfractie.....	4
A.1.3.2. Selectieve inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT).....	6
A.1.3.3. Glas	7
A.1.3.4. Selectieve inzameling van papier en karton	7
A.1.3.5. Selectieve inzameling van Plastic-, Metaal en Drankverpakkingen (PMD).....	8
A.1.3.6. Selectieve inzameling van herbruikbare goederen.....	8
A.1.3.7. Selectieve inzameling van textiel en lederwaren.....	9
A.1.3.8. Selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval (KGA)	9
A.1.3.9. Overige	10
A.1.3.10. Samenvattende gegevens inzake huisvuilproductie/inzameling.....	12
A.1.4. Organisatie van de inzameling	13
A.1.5. Gemeentelijk huisvuil en retributiereglement	14
A.1.5.1. Gemeentelijk huisvuilreglement	14
A.1.5.2. Retributiereglement.....	15
A.1.5.3. DIFTAR-project.....	15
A.1.5.3.1 DIFTAR huis-aan-huis.....	15
A.1.5.3.2 DIFTAR containerpark.....	17
A.1.6. Voorkoming van afvalstoffen	22
A.1.7. Bedrijfsafvalstoffen vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen.....	23
A.1.8. Zwerfvuil, sluikestorten en sluikestoken	23
A.1.9. Sensibilisatie en doelgroepen.....	23
A.1.10. Afvalverwijdering	25
A.2. KNELPUNTEN.....	26
A.2.1. Algemene milieuproblemen t.g.v. afvalverwijdering	26
A.2.2. Selectieve inzameling.....	26
A.2.3. Knelpunten uitbouw preventiebeleid.....	27
A.2.4. Beleidsbeperkingen.....	27
A.3. DOELSTELLINGEN.....	28
A.3.1. Optimalisatie selectieve inzameling.....	28
A.3.2. Preventie	28
A.3.3. Reductiedoelstellingen	28
A.3.4. Beperking neveneffecten.....	29
A.3.5. Beheer gemeentelijk afval	29
A.4. ACTIES.....	30
ACTIE AF1. VERBETERING BESTAANDE INITIATIEVEN I.V.M. SELECTIEVE INZAMELING.....	30
ACTIE AF2. MEER CORRECTE TOEPASSING VAN PRINCIPE "DE VERVUILER BETAALT" BIJ AFVALINZAMELING	31
ACTIE AF3. VERMIJDEN ONTWIJKGEDRAG.....	32
ACTIE AF4. SENSIBILISATIEACTIES AFVALPREVENTIE : VOORTZETTING EN ACTIVERING BESTAANDE INITIATIEVEN	32
ACTIE AF5. AFVALPREVENTIE : VOORKOMEN VAN GFT, GROENAFVAL EN SNOEIHOUD.....	33
ACTIE AF6. INTERNE MILIEUZORG : AFVALARME GEMEENTELIJKE WERKING	34

B. Milieuverantwoord productgebruik.....	36
B.1. INVENTARISATIE	36
Inleiding.....	36
Milieucriteria algemeen	36
B.1.1. Kantoomaterialen	37
B.1.2. Cateringproducten.....	38
B.1.3. Schoonmaakmiddelen	39
B.1.4. Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair.....	40
B.1.4.1. Bestrijdingsmiddelen.....	40
B.1.4.2. Secundaire grondstoffen/compost	40
B.1.5. Bouw- en onderhoudsmaterialen.....	40
B.1.5.1. FSC-hout	40
B.1.5.2. Secundaire grondstoffen.....	41
B.1.5.3. Verven	41
B.2. KNELPUNTEN.....	42
B.3. DOELSTELLINGEN.....	42
Algemene doelstelling.....	42
B.4. ACTIES.....	43
ACTIE MVPROD1. INTERNE MILIEUZORG - VERDERE INVOERING MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK.....	43
ACTIE MVPROD2. SENSIBILISATIE NAAR HET GEMEENTEBESTUUR EN DE BEVOLKING	44

HOOFDSTUK 2 : VASTE STOFFEN

A. Afvalstoffen

A.1. INVENTARISATIE

A.1.1. Inleiding

Wat het afvalprobleem betreft, wordt de gemeente voornamelijk geconfronteerd met het probleem van het "huisvuil"; dit is het afval dat door iedere burger van de gemeente wordt geproduceerd en waarvoor de gemeente bevoegd is (inzameling en verwijdering). Dit betekent niet alleen een belangrijke kost voor de gemeente, op die manier draagt de gemeente (alle burgers van de gemeente) ook bij tot de milieuvervuiling veroorzaakt door de verwijderingsinstallaties (storten, verbranding, ...), ook al bevinden die installaties zich niet op het eigen grondgebied. Elke vorm van afvalinzameling, verwerking en verwijdering is immers milieubelastend. Met name volgende vormen van hinder ontstaan :

- *afvalverbranding* : emissies van milieuvervuilende stoffen : CO₂, dioxines, PCB's, ...;
- *storten* : ruimtebeslag, (risico op) bodem- en grondwatervervuiling, geurhinder, emissie CH₄, CO₂;
- *algemeen* : elke verwijdering van afval betekent ook verlies aan energie en grondstoffen.

De laatste jaren wordt echter steeds meer de nadruk gelegd op voorkoming, hergebruik en recyclage van afvalstoffen. De situatie in de gemeente en de mogelijkheden terzake worden verder in dit deel behandeld. Ook wordt enige aandacht besteed aan andere afvalstromen (bedrijfsafval, afval gemeentelijke diensten, ...) en hun verwerking/verwijdering in de gemeente.

A.1.2. Huishoudelijke afvalstoffen

Huishoudelijke afvalstoffen zijn afvalstoffen die ontstaan uit huishoudelijke activiteiten en afvalstoffen die gelijkgesteld zijn aan huishoudelijke afvalstoffen. Sinds het VLAREA (art. 2.1.1, 2.2.1 en 9.1§1.1°) is er een meer strikt onderscheid tussen bedrijfsafval en huishoudelijk afval. Bijna geen enkele "andere" afvalstof wordt nog gelijkgesteld met huishoudelijk afval. In de praktijk wordt er echter nog wel een deel van het bedrijfsafval, dat vergelijkbaar is met huisvuil, samen met dit huishoudelijk afval verwijderd (o.a. papierafval, PMD-afval, ... afkomstig van de kantoren, tuinafval van hoveniers, ...). Op het containerpark kan de interpretatie van dit verbod ook voor problemen zorgen.

De inzameling en verwijdering (verwerking) van huishoudelijke afvalstoffen is een gemeentelijke bevoegdheid. Zoals in de overige gemeenten van het arrondissement Leuven is de praktische uitvoering van de inzameling en verwijdering in de loop van de jaren '80 voor een groot deel overgegaan naar de intergemeentelijke vereniging EcoWerk. De oude gemeentelijke storten vormen nog een restant van het vroegere beleid (zie deel hinder).

Vanaf het begin van de jaren '90 is de recyclage en selectieve inzameling van afvalstoffen sterk toegenomen. Tevens wordt het accent ook meer en meer gelegd op voorkoming en hergebruik van afvalstoffen. Dit resulteerde in de aparte inzameling van heel wat fracties, zowel via ophaling als via de brengmethode (containerpark, glasbollen, ...). Wat de verwerking betreft, vanaf 1996 werd de restfractie niet meer in het eigen intercommunaal stort (Pellenberg) gestort, maar grotendeels verbrand in ovens van derden (andere intergemeentelijke vereniging). Ondertussen is er nog verder gezocht naar nieuwe verwerkingprocédés. Zo is er een nieuw stoomprocédé waarin het restafval wordt gestoomd tot een vezelstructuur. Dit kan dan hergebruikt worden in allerhande toepassingen. Het metaal en de plasticfractie kunnen hier gemakkelijk uitgesorteerd worden.

Het groenafval (GFT) wordt sindsdien nog verwerkt in de eigen intergemeentelijke vereniging composteerinstallatie in Kessel-Lo.

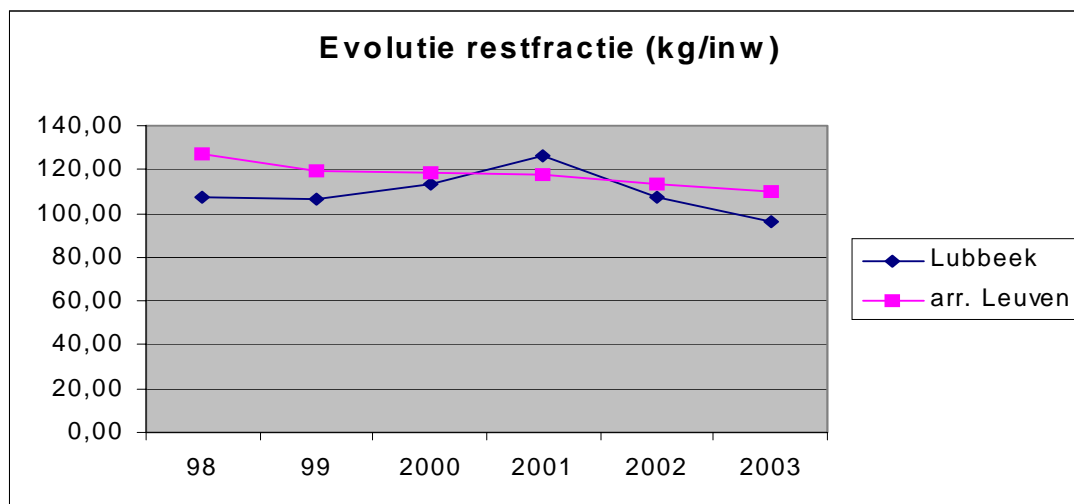
Diverse apart ingezamelde fracties (PMD, glas, papier & karton) gaan naar sorteerinstallaties en worden grotendeels gerecycleerd. Milieugevaarlijk afval (KGA) wordt op een specifieke wijze ingezameld en verwerkt door derden. Het herbruikbaar grof afval (de herbruikbare goederen) wordt deels hergebruikt (via kringloopcentra). Afvalvoorkoming wordt vooral gepromoot via sensibilisatie.

A.1.3. Hoeveelheden per fractie

A.1.3.1. Restfractie

De restfractie bestaat nog uit 2 onderdelen, met name het gewoon restafval, dat met de normale huis-aan-huis ophalingen kan worden meegegeven en het grof afval. Naast inzameling via het containerpark wordt deze fractie in de gemeente ook 2 x huis-aan-huis opgehaald.

In onderstaande grafiek merken we een stijging van de restfractie met een maximum in 2001. Door de invoering van een duurdere sticker vanaf 2002 merken we sindsdien een dalende trend en voor 2003 werd er in de gemeente 96,13 kg/inwoner opgehaald. Ter vergelijking wordt ook de gemiddelde hoeveelheid restfractie voor het arrondissement Leuven weergegeven. Deze bedraagt 110,07 kg/inwoner.

Sinds 1 januari 2003 bedraagt de prijs voor de huisvuilzak 2,5 euro. Voor grof huisvuil is er een sticker van 5 euro (2 van 2,5 euro).

In 2003 en 2004 werd tevens een sorteeraanlyse uitgevoerd op de EcoWerk. Hiervoor werden 49 huisvuilzakken verdeeld over de vier deelgemeenten manueel uitgesorteerd. Een vergelijking van het sorteergedrag van de inwoners per deelgemeente in 2003 en in 2004 leverde het volgende resultaat.

Pellenberg :

Het gemiddeld gewicht van een huisvuilzak stijgt van 13,91 kg in 2003 naar 14,76 kg in 2004. De lichtste zak woog 7,95 kg en de zwaarste 20,3 kg. De intergemeentelijke vereniging EcoWerk stelt het gemiddelde gewicht van een huisvuilzak op 12 kg. Dit betekent een enorme belasting voor de ophalers van de vuilniskar. Bovendien hebben we opgemerkt dat er veel zakken worden dichtgeplakt in plaats van toegebonden.

De fracties papier & karton en GFT zijn sterk gedaald tegenover 2003. Een daling van het GFT in de huisvuilzak kan te wijten zijn aan de herhaaldelijke sensibilisering rond thuiscomposteren en de afvalarme tuin.

In de deelgemeente Pellenberg wordt er steeds beter gesorteerd er is namelijk een daling van 47,1% naar 32% nog sorteerbaar materiaal in de huisvuilzak.

Linden :

Het gemiddeld gewicht per huisvuilzak is hetzelfde gebleven namelijk 9,8 kg. Toch stellen we vast dat er minder goed gesorteerd wordt dan vorig jaar : er is nog 30,6% sorteerbaar materiaal in de huisvuilzak. Er wordt minder goed gesorteerd bij de fracties KGA, glas en textiel.

Binkom :

Het gemiddeld gewicht van een huisvuilzak in de deelgemeente Binkom is gedaald van 13,02 kg in 2003 naar 10,80 kg in 2004.

De hoeveelheid restfractie in de huisvuilzak in status quo gebleven. In 2003 was de voornaamste storende fractie in de huisvuilzak het GFT namelijk 37,5%. In 2004 bleek dit helemaal anders. De hoeveelheid GFT is gedaald tot 11,4%. De hoeveelheid papier en karton, KGA, glas en textiel daarentegen is aanzienlijk toegenomen.

Bij de gemeente Binkom is er een zak (gewicht van 9 kg) aangeboden die volledig vol textiel zat. Er hing een sticker op dus deze zak is volledig opgenomen in de analyse.

Lubbeek :

Het gemiddeld gewicht van een huisvuilzak in de deelgemeente Lubbeek is gestegen van 9,81 kg in 2003 naar 12 kg in 2004.

Deze resultaten zijn het minst representatief aangezien er 2 van de 12 zakken afkomstig waren van een bloemist. Deze persoon deponert al het GFT van de winkel in de huisvuilzak.

Globale conclusie

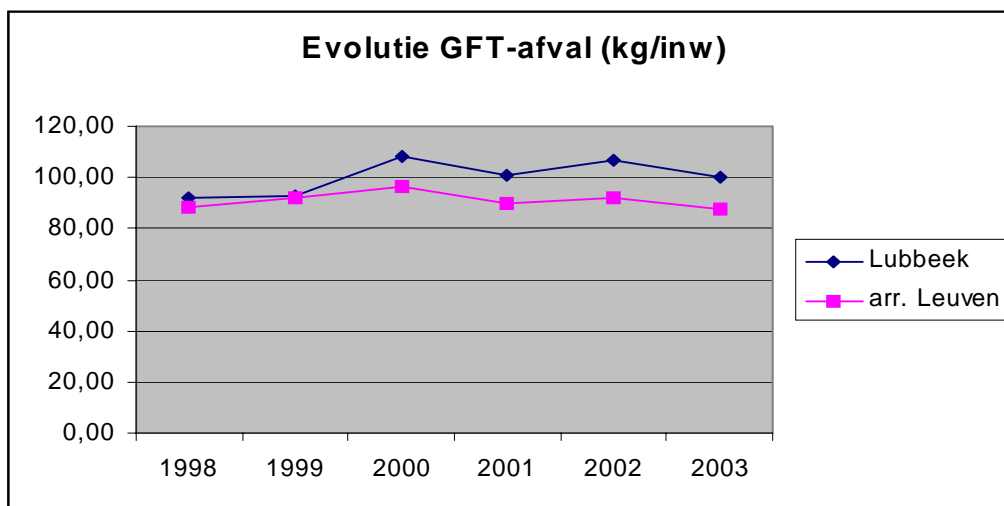
Het algemeen beeld van de hoeveelheid GFT-afval in de huisvuilzak is gedaald tegenover 2003. Het volledig verdwijnen van deze fractie in de zak is een utopie. Mogelijke redenen zijn de sterkere milieubewustwording van de burgers, de hoge retributie van de huisvuilzak (2,5 euro), de veelvuldige sensibilisatiecampagnes zowel vanuit de overheid als vanuit de gemeente Lubbeek.

PMD en papier & karton zijn fracties die erg goed worden gesorteerd. Ze worden gratis huis-aan-huis opgehaald en kunnen eveneens naar het containerpark worden gebracht.

Klein gevaarlijk afval, glas en textiel daarentegen hebben de sorteerdere opvallend veel teruggevonden. Dit is merkwaardig aangezien dit juist fracties zijn die gratis kunnen gedeponereerd worden op het containerpark of in de daartoe bestemde recipiënten. Tijdens de sensibilisatieacties van de nabije toekomst zal er extra aandacht worden besteed aan het correct sorteren en deponeren van deze fracties. Vooral het niet correct sorteren van KGA vormt een gevaarlijke situatie.

Zelfstandigen mogen op het containerpark geen afvalfracties aanbieden. Middenstanders kunnen hier enkel terecht met het AEEA. Voor de andere fracties kan het KMO-containerpark in Wilsele een alternatief aanbieden.

A.1.3.2. Selectieve inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)

Sinds men in 1995 gestart is met de aparte ophaling van GFT, is dit in hoeveelheid de 2de fractie geworden. In Lubbeek fluctueert de ingezamelde hoeveelheid GFT-afval rond 105 kg/inwoner. Dit is meer dan het arrondissementeel gemiddelde dat zich bevindt rond 90 kg/inwoner. Een mogelijke reden hiervoor is het feit dat zoals uit de sorteeraanlyse blijkt, minder GFT-afval in de huisvuilzak verdwijnt en bijgevolg meer GFT-afval selectief wordt ingezameld.

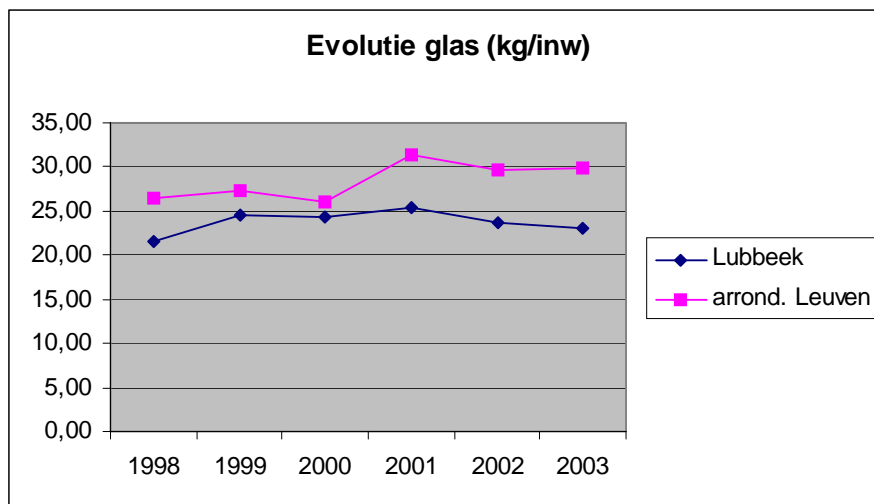
De retributie voor een jaarsticker bedraagt 40 euro voor een 120 liter container, 20 euro voor een 40 liter container. Een halfjaarlijkse sticker kost 20 euro voor een 120 l GFT-bak en 10 euro voor een 40 l GFT-bak.

De gemeente Lubbeek participeert aan de compostmeesterwerking, opgezet door Interleuven. Jaarlijks worden er een aantal cursussen georganiseerd waarvoor de inwoners worden opgeroepen via de InfoLubbeek. In 2003 namen 4 inwoners van Lubbeek deel aan deze cursus. Ook wordt jaarlijks een bijscholing en ontmoetingsmoment georganiseerd. Daarnaast worden de bestaande compostmeesters ook begeleid vanuit de gemeente (vergaderingen, demonstraties, ...). In het voorjaar biedt de gemeente aan alle inwoners compostbakelementen aan tegen een democratische prijs om het thuiscomposteren aan te moedigen. De sensibilisatie rond thuiscomposteren bij de basisscholen en bij de inwoners van de gemeente gebeurt op meerdere manieren. Tevens heeft de gemeente Lubbeek in september de Milieubeurs 2003 georganiseerd waar er veel aandacht is besteed aan thuiscomposteren.

Op 26-04-2003 werd de demonstratieplaats thuiscomposteren op het containerpark officieel geopend. De compostmeesters bemanden de demoplaats op zaterdag 26-04-2004, 28-06-2004, 26-07-2004, 30-08-2004 en 27-09-2003 van 14 tot 16.30 uur. Alle geïnteresseerden kunnen daar met hun vragen of opmerkingen terecht. Vaak komen de bezoekers van het containerpark een kijkje nemen terwijl de compostmeesters hun demoveld onderhouden. Bij de ingang van het containerpark staat een informatiebord met de momenten waarop de compostmeesters het demoveld bemannen.

A.1.3.3. Glas

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden glas (kg/inw.).

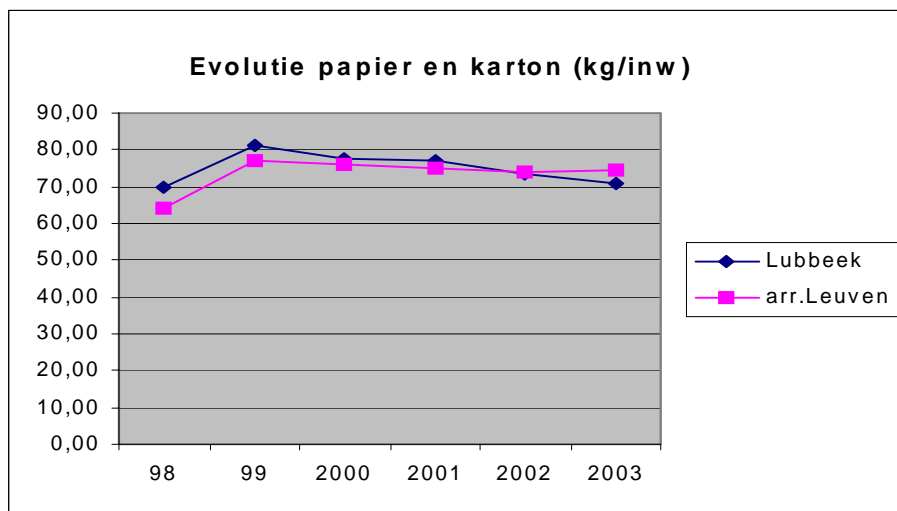

We zien in het arrondissement Leuven een stijging tot 2001, nadien stabiliseert zich de ingezamelde hoeveelheid rond 30 kg/inwoner. Het gemiddelde van de gemeente Lubbeek schommelde tot 2001 rond de 25 kg/inwoner, nadien heeft zich een dalende trend ingezet. Momenteel bevindt de gemeente zich op 23 kg/inwoner, wat lager is dan het arrondissementeel gemiddelde.

Voor 2003 wordt er ca. 47 % van dit glas ingezameld via het containerpark. Van de totale hoeveelheid ingezameld glas is in de gemeente (2003) iets meer dan de helft wit glas, zoals dit ook het geval is voor het arrondissement Leuven.

A.1.3.4. Selectieve inzameling van papier en karton

In onderstaande figuur zijn de resultaten in kg/inw. weergegeven.

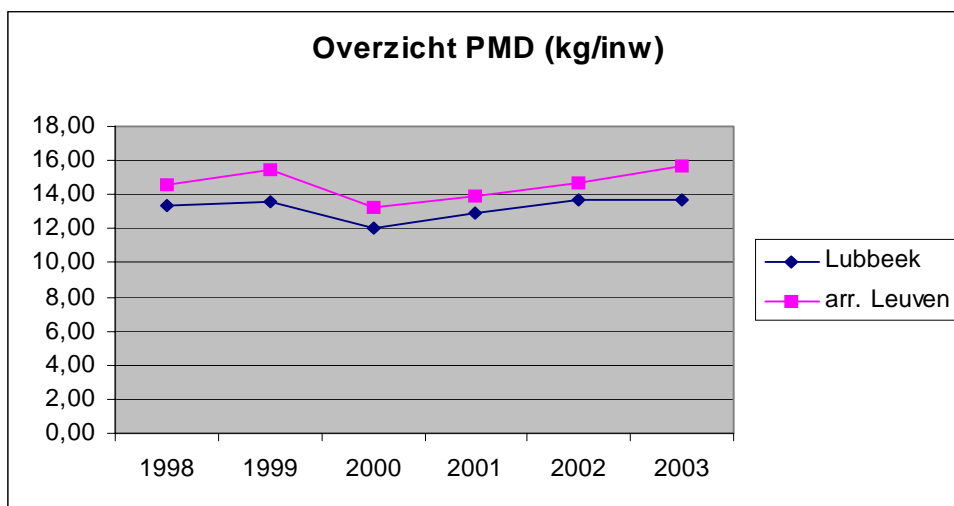
De evolutie van de hoeveelheden ingezameld papier en karton in Lubbeek verloopt bijna analoog met deze voor het arrondissement Leuven, dit wil zeggen een stijging tot in 1999, nadien een daling. Voor Lubbeek loopt deze daling door tot in 2003 zodat Lubbeek zich momenteel op 70 kg/inwoner bevindt. Het gemiddelde van het arrondissement Leuven stagneert zich op 75 kg/inwoner.

Er wordt meer ingezameld via huis-aan-huis ophaling (ca. 72%) als via het containerpark.

A.1.3.5. Selectieve inzameling van Plastic-, Metaal en Drankverpakkingen (PMD)

Deze fractie wordt sinds 1996 zowel huis-aan-huis als via het containerpark ingezameld. Naar hoeveelheid blijft het een kleine fractie, vooral omdat deze verpakkingsmaterialen zeer licht zijn. Naar volume is het wel een iets belangrijkere fractie.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden PMD.

In de gemeente wordt er 88 % van de PMD ingezameld via de huis-aan-huis ophaling wat overeenkomt met het arrondissement Leuven, de rest via het containerpark.

Sinds 2002 bedraagt de ingezamelde hoeveelheid in Lubbeek ongeveer 14 kg/inwoner. Dit is minder dan het arrondissementeel gemiddelde dat zich in 2003 op bijna 16 kg/inwoner bevond.

A.1.3.6. Selectieve inzameling van herbruikbare goederen

De inwoners van Lubbeek kunnen voor de inzameling van herbruikbare goederen een beroep doen op het kringloopcentrum 't Spit. Tevens kan er gebruik gemaakt worden van de container op het containerpark.

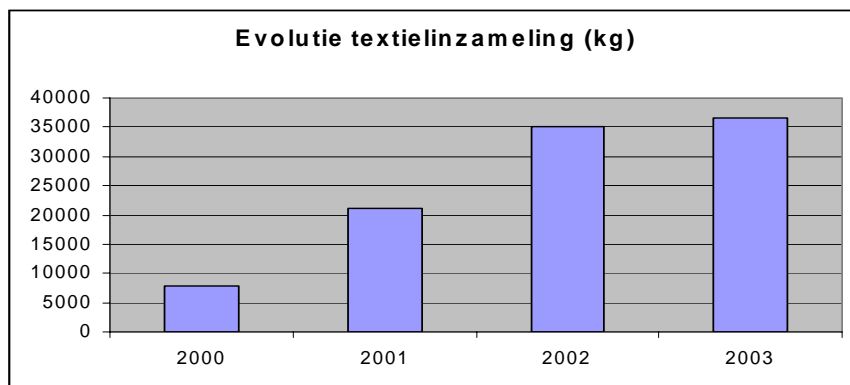
In 2003 heeft het kringloopcentrum 116276 kg herbruikbare goederen ingezameld op het grondgebied Lubbeek. Als men de hoeveelheid opgehaalde herbruikbare goederen berekent per inwoner komt men aan een bedrag van 8,5 kg/inw.

A.1.3.7. Selectieve inzameling van textiel en lederwaren

De inzameling gebeurt via ophaling op afroep, zelf brengen, inzameling op het containerpark en huis-aan-huis inzameling 4 maal per jaar.

Het kringloopcentrum SPIT heeft 5 kledingcontainers geplaatst op de volgende locaties :

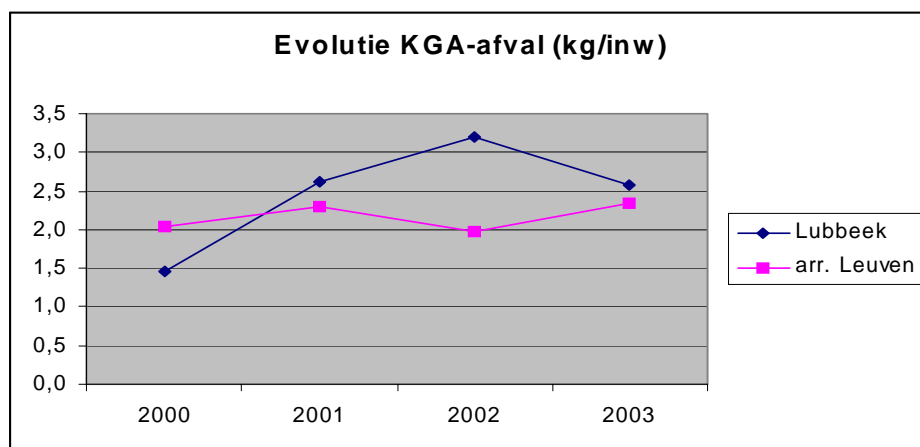
- Parking gemeentehuis deelgemeente Lubbeek;
- Parking OCMW te Sint-Bernard;
- Kerkstraat in deelgemeente Binkom;
- Ter hoogte van het voetbalveld in de Lostraat in deelgemeente Pellenberg;
- Aan de kerk in deelgemeente Linden.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor 2002 en 2003 naast de containers (5) verspreid in de gemeente en de containers (2) op het containerpark ook de hoeveelheden huis aan huis werden bijgerekend. Vandaar ook de sterke stijging in 2002.

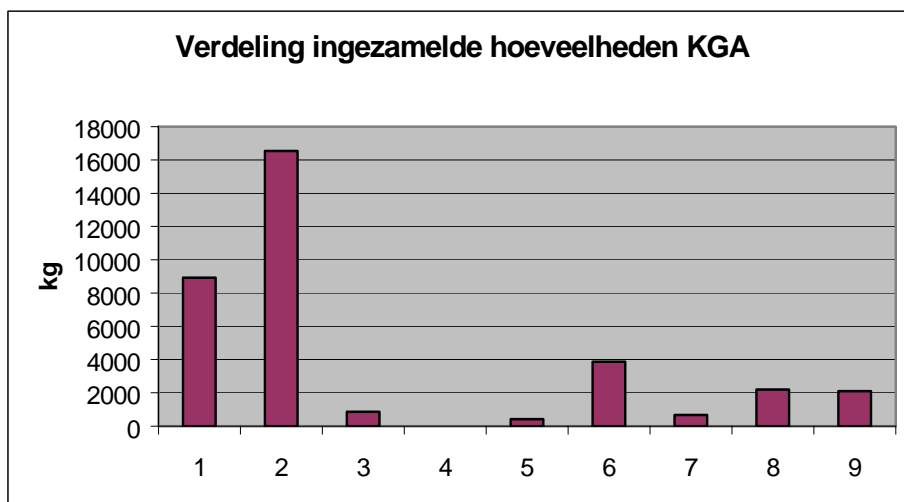
A.1.3.8. Selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval (KGA)

Sinds 2000 kan het KGA naar het containerpark gebracht worden. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de ingezamelde hoeveelheden KGA-afval sinds 2000. Hierbij zien we een stijging tot en met 2002, nadien een daling voor 2003.

Het KGA bestaat uit verscheidene fracties. Onderstaande figuur geeft de effectieve ingezamelde hoeveelheden van de diverse soorten KGA voor 2003.

1 : verven, inkten, lijmen en harsen	4 : zuren en basen	7 : stoffen of producten met kwik
2 : olie en vetten	5 : schoonmaakmiddelen	8 : KGA-gemengde samenstelling
3 : solventen	6 : batterijen	9 : lege verpakkingen

Hier valt op dat een beperkt aantal fracties (2) in gewicht het grootste deel voor zich nemen. Het betreft volgende 2 soorten KGA : verven, inkten, lijmen en harsen, oliën en vetten. Op de derde plaats vinden we de batterijen terug.

A.1.3.9. Overige

Naast deze "grote" fracties worden voornamelijk op het containerpark nog andere fracties apart ingezameld.

In onderstaande tabel zijn alle fracties (uitgez. KGA) die via het containerpark ingezameld worden, weergegeven. Naast de reeds eerder behandelde fracties betreft het voornamelijk :

- allerlei bouwafval : steenafval, gyproc;
- groenafval : gras en tuinafval, boomstronken, snoeihout (houtsnippen);
- metalen : Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten;
- eterniet en ytong.

Containerpark : fracties die worden ingezameld.

	Eenheid	2001	2002	2003
Grof afval	KG	298.740	234.620	211.700
AEEA	STUKS	-	341	2.310
Wit glas	KG	44.220	87.960	48.580
Gemengd glas	KG	33.760	43.440	37.380
Vlak glas	KG	-	37.360	18.357
Papier en karton	KG	284.940	255.740	264.700
Schroot/metalen	KG	99.440	70.980	66.740
Steenafval	KG	1.095.980	748.280	445.940
Gyproc en kalk	KG	117.680	91.040	33.900
PMD	KG	20.020	21.980	21.800
Textiel	KG	14.088	8.928	9.672
Herbruikbare goederen	KG	22.448	42.140	49.463
Boomstronken	KG	34.160	20.750	5.340
Gras en tuinafval	KG	222.640	87.960	37.240
Houtsnippers	KG	332.920	126.750	614.500
Sloophout	KG	165.220	47.380	45.420
Folie	Zak (1.5 m ³)	206	151	158
Kurk	KG	-	-	41
Piepschuim	KG	1.680	1.096	1.183
Asbestcement en ytong	KG	-	-	31.220

* : hierbij is eveneens ophaling metalen gemengd 2*jaar op afroep

° : glascontainers op verschillende plaatsen zijn hier eveneens bijgerekend

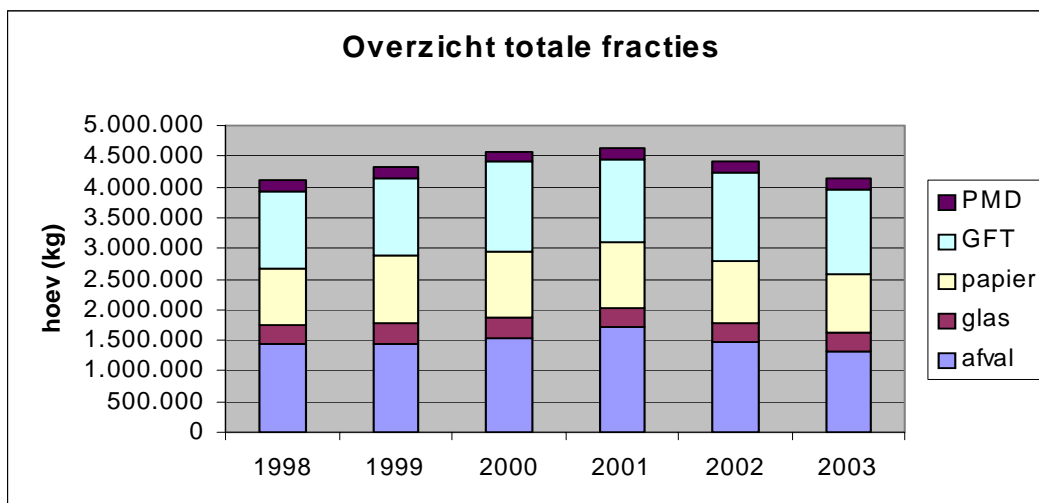
vet : deze fracties zijn betalend

- : geen gegevens beschikbaar

Hieruit merken we dat de grootste fractie houtsnippers zijn (sterk gestegen in 2003), gevolgd door steenafval (hier eerder dalende trend). Als derde grootste fractie vinden we papier en karton (licht schommelend) en grof afval (licht dalende trend). De andere fracties betreft eerder kleinere fracties. Tevens merken we een dalende trend in de fracties die betalend zijn geworden zoals bv. steenafval, gras- en tuinafval en sloophout. Tevens dient hierbij opgemerkt te worden dat de fracties gyproc en kalk en asbestcement en ytong vanaf 2003 werden opgesplitst in 2 aparte fracties. In deze cijfers zitten tevens een aantal bedrijfsafvalstoffen van werkzaamheden/eigen werking van de gemeente zoals bv. kurk, glas, papier, KGA.

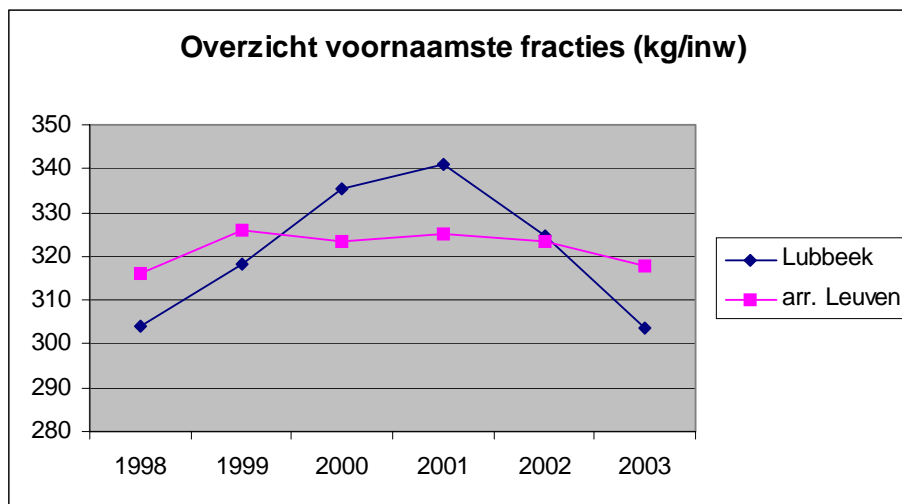
A.1.3.10. Samenvattende gegevens inzake huisvuilproductie/inzameling

In de grafieken hieronder zijn voor de voornaamste fracties de cijfers bijeengebracht (restafval, glas, papier en karton, GFT en PMD).

Hieruit zien we dat er voor de totale hoeveelheid van de verschillende fracties sinds 1998 een stijgende trend is die een hoogtepunt bereikt in 2001. Dit is voornamelijk te wijten aan een stijging van de hoeveelheid restfractie en GFT. Na deze piek merken we een daling zodat de totale fractie ongeveer 4 miljoen kg bedraagt.

Bij een vergelijking met het arrondissement Leuven zien we in onderstaande grafiek dat de gemeente Lubbeek zich in 2000 en 2001 boven het arrondissementeel gemiddelde bevindt. Sinds de invoering nadien van een aantal retributies voor verschillende fracties zien we een sterke daling en momenteel bevindt de gemeente zich zelfs uitgesproken onder het arrondissementeel gemiddelde.

A.1.4. Organisatie van de inzameling

Lubbeek heeft een overeenkomst met de opdrachthoudende vereniging EcoWerk voor de **huis-aan-huis ophaling van huishoudelijk afval** voor gewoon huisvuil, GFT, PMD, papier en karton, glas, grof huisvuil en snoeihout. Voor een aantal fracties (verpakkingsafval) is er een (gedeeltelijke) terugbetaling door FOST plus, waarmee de opdrachthoudende vereniging een overeenkomst heeft afgesloten. Tevens werd er ook een overeenkomst afgesloten met Recupel voor de inzameling van Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA). Onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijze van inzameling in 2003.

Het **containerpark** gelegen aan de Bollenberg wordt sinds 01-01-2000 uitgebaat door de intercommunale Interleuven. Na de splitsing van de intercommunale op 15-12-2003 wordt het containerpark overgedragen aan de opdrachthoudende vereniging EcoWerk. Het containerpark is enkel toegankelijk voor particulieren. De fracties die er worden ingezameld zijn weergegeven in onderstaande tabel. Sensibilisatie rond het gebruik van het containerpark gebeurt voornamelijk via InfoLubbeek. Inwoners kunnen steeds terecht met vragen op het groene nummer van EcoWerk 0800 97 097.

Inzameling van diverse fracties in de gemeente Lubbeek.

Afvalfractie	Huis aan huis	frequentie	Retributie	wijk-inzameling	Containerpark	Ophaler
Restafval	☒	14-daags	€ 2,50/zak			EcoWerk
Grof huisvuil	☒	2x per jaar	2 stickers 2,50 euro per pakket (max 30 kg)		☒	EcoWerk
Glas			Gratis	☒	☒	EcoWerk
Papier en karton	☒	1x per maand	Gratis		☒	EcoWerk
KGA			Gratis		☒	Biffa
PMD-fractie	☒	14-daags	€ 0,25		☒	EcoWerk
GFT-fractie	☒	14-daags	Jaarsticker 120l=40 euro, 40l=20 euro			EcoWerk
Herbruikbare goederen	☒	op aanvraag	Gratis		☒	't Spit
AEEA		containerpark	Gratis		☒	Recupel
Textiel			Gratis	☒	☒	't Spit
Bouwafval			3 (6) stickers 2,50 euro als aanhangwagen < (>) 500 kg		☒	EcoWerk
Piepschuim			Gratis		☒	EcoWerk
Plasticfolie			Gratis		☒	EcoWerk
Snoeihout		2x/jaar	Gratis (6 stickers 2,50 euro) als aanhangwagen < (>) 500 kg		☒	Eigen regie
Oude metalen	☒	2x/jaar	Gratis		☒	EcoWerk
Sloophout			2 stickers 2,50 euro per pakket (max 30 kg)		☒	EcoWerk
Gras, blad en haagscheersel			Sticker 2,50 euro per 2 zakken		☒	EcoWerk
Kurk			Gratis		☒	EcoWerk
Boomstronk			2,50 euro/stronk		☒	EcoWerk

Restfractie

Zoals in alle gemeenten is er in Lubbeek om de 14 dagen een huis-aan-huis ophaling. Het grof huisvuil wordt 2 maal per jaar huis-aan-huis ingezameld. Het herbruikbaar deel ervan (oude meubels en (nog werkende) huishoudtoestellen) wordt op aanvraag opgehaald door de kringwinkel. Ook op het containerpark is er een container voor grof afval. Alle restafval wordt ingezameld/opgehaald door EcoWerk en wordt verwerkt in (verbrandings)installaties van derden. De retributie bedraagt 2,50 euro/zak. Voor grof vuil dienen er bij zowel de huis-aan-huis inzameling als op het containerpark twee stickers van 2,50 euro per pakket (max 30 kg) gekleefd te worden.

GFT

Sinds begin 1996 werd er gestart met een tweewekelijkse huis-aan-huis ophaling van GFT. Een jaarsticker voor een 120 l container kost 40 euro, voor een 40 l container kost 20 euro. Gras, blad en haagscheersel kan ook naar het containerpark gebracht worden, hiervoor wordt een sticker van 2,50 euro per 2 zakken aangerekend. Een boomstronk naar het containerpark brengen kost 2,50 euro per stronk. Snoeihout is gratis op het containerpark als aanhangwagen een laadvermogen heeft tot 500 kg, als aanhangwagen een laadvermogen heeft dat groter is dan 500 kg, dienen er 6 stickers van 2,50 euro betaald te worden.

Glas

Het wit en gekleurd glas wordt selectief ingezameld op 6 verschillende standplaatsen (met 2 containers per standplaats) en via het containerpark. In dit laatste kan naast wit en gekleurd glas ook vlak glas ingezameld worden. Deze fractie is gratis.

Papier en karton

Sinds 1994 wordt papier en karton maandelijks huis-aan-huis ingezameld. Naast de huis-aan-huis inzameling wordt papier en karton eveneens op het containerpark ingezameld. Deze fractie is gratis.

PMD

In oktober 1996 werd er gestart met een tweewekelijkse huis-aan-huis ophaling van PMD. Ook wordt deze fractie ingezameld via het containerpark. Voor deze fractie wordt een retributie van 0,25 euro per zak gevraagd.

KGA

In Lubbeek worden geen wijkinzamelingen meer georganiseerd voor KGA. Sinds 2000 kunnen de inwoners met het KGA terecht op het containerpark. Deze fractie is gratis. Retributie is hier ook niet aangewezen, vermits het vermengen van deze fractie met andere fracties vanuit milieuoogpunt zeer schadelijk is.

Andere fracties

Zoals eerder reeds vermeld, kan men met allerlei fracties ook op het containerpark terecht. In de tabel in punt A.1.3 zijn al deze fracties vermeld. Het gebruik van het containerpark is gratis.

Bezoekers containerpark

Als we het aantal bezoekers op het containerpark de laatste drie jaren vergelijken zien we dat hun aantal afnam nl. in 2001 : 34816 bezoekers, in 2002 : 28135 bezoekers en in 2003 : 24017 bezoekers. De reden hiervoor is het betalend maken van verschillende fracties. Dit heeft ook zijn gevolg nl. dat er meer sluikstorten zijn waar te nemen zoals op steenweg naar Tielt en aan het bos in Maelendries. Dit blijkt ook uit het aantal vaststellingen. Zo werden in 2003 6 personen betrapt en correctioneel vervolgd via het Parket.

A.1.5. Gemeentelijk huisvuil en retributiereglement**A.1.5.1. Gemeentelijk huisvuilreglement**

In het gemeentelijk huisvuilreglement (politiereglement) is opgenomen welke fracties op welke wijze worden ingezameld en hoe de inwoners hun afval kunnen en moeten aanbieden. Het werd opgesteld rekening houdend met de recente evoluties van de wetgeving (afvalstoffendecreet en VLAREA) en met het recent afvalstoffenplan, naar het voorbeeld van het modelreglement van de provincie. Het reglement geeft dus een wettelijke basis aan de door de gemeenten gekozen wijze van afvalinzamelingen. De laatste actualisatie is van 27-02-2002.

Dit reglement is voor de inwoners een leidraad waarop zij zich kunnen baseren om te bepalen wat wel en wat niet tot een bepaalde fractie behoort. Dit voorkomt verontreiniging van de selectief ingezamelde fracties. Ook beschikt de gemeente hierdoor over een wettelijk kader om afvalstoffen te weigeren indien deze niet conform de regels worden aangeboden.

Uiteraard blijft een effectieve controle vaak zeer moeilijk.

A.1.5.2. Retributiereglement

Via het retributiereglement wordt bepaald voor welke fracties de inwoners dienen te betalen voor de ophaling en verwijdering van de afvalstoffen. Men kan hier een onderscheid maken tussen een forfaitair bedrag dat jaarlijks betaald moet worden en een retributie die per ophaling moet betaald worden. De gemeente Lubbeek int een forfaitaire belasting van 40 euro.

De retributies staan reeds vermeld in tabel 2.2 (situatie half 2004). De laatste wijziging van het belastingsreglement dateert van 27-02-2002. Met de retributie per ophaling wil men het principe "de vervuiler betaalt" toepassen zodat degene die meer afval produceert ook meer moet betalen. Bijkomend effect van de retributie per ophaling is dat de inwoners gestimuleerd worden tot het (beter) voorkomen van afval (stimulering preventie) en het (beter) selecteren van het afval (stimulering selectieve inzameling).

Mogelijke neveneffecten van een dergelijke retributie zijn de toename van het sluikstorten en sluikstoken en het zogenaamd afvaltoerisme waarbij men zijn huisvuil gaat plaatsen in gemeenten waar een lagere retributie dient betaald te worden. Zo blijkt uit de cijfers dat er inderdaad meer vaststellingen worden gedaan, en dan vooral aangaande het sluikstorten.

Vermits het tegengaan van sluikstorten een belangrijke maatregel is in het voorkomen van afval, heeft de gemeenteraad op 19-11-2003 een gemeentelijk belastingsreglement goedgekeurd op het sluikstorten. De forfaitaire belasting wordt vastgesteld per speciale ophaalbeurt en bedraagt voor het ophalen en verwijderen van :

- klein en middelgroot afval (bv. flessen, klein huisraad, glas ed.) : 500 euro
- groot afval (bv. grote huisraad, TV, ijskasten ed.) : 750 euro
- grote hoeveelheden afval (1/2 ton en meer) : 1250 euro
- gevaarlijk afval : 1500 euro.

Hierbij dienen nog de kosten voor verwerking bijgerekend te worden.

A.1.5.3. DIFTAR-project

Nog verdergaand hierin is het zogenaamde DIFTAR-systeem, dat staat voor gedifferentieerde tarifiering. De gemeente is van plan om mee te starten met het pilootproject van de EcoWerk voor zowel huis-aan-huis ophaling als containerpark.

Hieronder zijn de bevindingen van de werkgroep DIFTAR binnen Interleuven samengevat.

A.1.5.3.1 DIFTAR huis-aan-huis

- Doelstelling
 - Identificatie en registratie van de aanbieder van restafval en GFT.
 - Registratie van de aanbiedingsfrequentie en weging van de afvalstoffen.
 - Tarifiering volgens aanbiedingsfrequentie (restafval) en gewicht (restafval en GFT).
 - Na analyse van bovenstaande gegevens, bijsturing van het afvalbeleid en de afvalstromen.
- Inzamelwijze
 - Ieder gezin maakt een keuze voor een grijze container van 40 l of 120 l voor de inzameling van restfractie.
 - Ieder gezin maakt een keuze voor een groene container van 40 l of 120 l voor de inzameling van GFT. Indien het gezin thuis composteert dan hoeft ze geen container voor GFT te nemen.
 - Appartementgebouwen van 3 of meer bouwlagen kunnen 240 l bakken of 1100 l bakken ter beschikking krijgen mits er een onderlinge regeling van toepassing is in het gebouw.
 - Alle bakken zijn voorzien van een transponder (chip), barcodesticker en sorteeraanwijzer.
 - De inzamelwagens zijn voorzien van leesantennes, een weegsysteem en hard- en software voor registratie.
 - Gezinnen die dit wensen kunnen een slot aankopen voor de bakken.

- Identificatie van de aanbieder
 - De bak wordt door de ophaalwagen geïdentificeerd op basis van gegevens opgeslagen op de transponder (chip).
 - De software aan boord van de ophaalwagen controleert geldigheid van de transponder (zie betalingen).
- Tarifiering
 - Na controle van de transponder weegt de ophaalwagen het nettogewicht van het aangeboden afval tijdens de lediging van de bak.
 - Het aansluitpunt (het adres), het gewicht, de afvalfractie, datum en uur van de lediging wordt opgeslagen aan boord van de ophaalwagen.
 - Betaling door burger voor ophaling en verwerking van restafval gebeurt op basis van het aantal aanbiedingen en per kilogram.
 - Betaling door burger voor ophaling en verwerking van GFT gebeurt enkel op basis van aangeboden kilogram. Betaling op frequentie is nefast voor de kwaliteit van de GFT.
 - De gemeente dient vast te leggen in het retributie- en politie- of belastingsreglement :
 - * het vast tarief of huurprijs voor gebruik van de huisvuil- en GFT-bak
 - * voor restafval het tarief per lediging en het tarief per kilogram
 - * voor GFT het tarief per kg
 - * de sociale correcties gebeuren bij voorkeur op het vast tarief
 - * tarieven van toepassing voor KMO's en de gemeentelijke voorzieningen
 - De betaling gebeurt via een lopende rekening (zie verder).
- Betalingen

De vergoedingen, te betalen door de gezinnen, worden geïnd volgens het systeem van de prefectuur. Ieder gezin wordt uitgenodigd om een zeker bedrag te storten op een rekening van de gemeente (bv. 50 euro). Per ophaalbeurt wordt berekend hoeveel de dienstverlening heeft gekost (zie tarieven). Dit bedrag wordt gedebiteerd voor het saldo van het betreffende gezin. Wanneer het saldo van het gezin bv. onder de 10 euro daalt, dan wordt een nieuwe betalingsuitnodiging gestuurd om de lopende rekening opnieuw tot 50 euro aan te zuiveren. Bij negatief saldo stopt de dienstverlening. De ophaalwagens worden immers dagelijks voorzien van een lijst van niet-conforme bakken. Gestolen bakken, bakken van inwoners na verhuis en bakken van inwoners met negatief saldo worden automatisch geweigerd door de ophaalwagens.
- Koppeling met DIFTAR containerpark

De lopende rekening waarop voorschotten worden opgevraagd in het kader van de huis-aan-huis inzameling kunnen in principe ook gebruikt worden voor het containerpark. Het samengaan van beide projecten vereist een naadloze link tussen het beheer van beide software-systemen. Deze doelstelling wordt nagestreefd in de nabije toekomst.
- Databeheer

Alle gegevens worden geregistreerd op de server van de Intercommunale, nl : identiteit van het aansluitpunt, aangeboden afvalstoffen in kilogram, frequentie van aanbieding, betalingen, saldo, ... Deze gegevens worden na iedere ophaling geactualiseerd.

Verhuizingen, nieuwe woningen worden door de gemeente en/of door de burger gemeld aan de Intercommunale.

De gemeente krijgt minstens jaarlijks het openstaand saldo ten behoeve van de gemeentelijke boekhouding.

De gezinnen krijgen per uitnodiging van betaling, een overzicht van het aangeboden afval. Eenmaal per jaar krijgt ieder gezin een overzicht met de evolutie van het aangeboden afval over de voorbije jaren.
- Coördinatie

Het DIFTAR-project omhelst investeringen in bakken, hard- en software, uitgeruste ophaalwagens, databeheer, opvraging voorschotten, aanmaningen wanbetalers, onderhoud uitgezette bakken, sensibilisatie, groene lijn, communicatie met gemeentediensten, ...

Al deze investeringen en diensten worden door de Intercommunale verzorgd in samenwerking met, in opdracht van en in naam van de gemeente.

- **KMO's en gemeentelijke infrastructuur**
KMO's en gemeentelijke infrastructuur (technische diensten, bibliotheek, scholen, feestzalen, ...) kunnen met instemming van de gemeente eveneens een keuze maken uit een 40 l bak, 120 l bak, 240 l bak of een 1100 l bak voor zowel GFT als bedrijfsafval. Deze bakken zijn evenwel niet gesubsidieerd.
- **Sensibilisatie**
De sensibilisatie vormt een belangrijk onderdeel van het DIFTAR-project. Het project wordt in verschillende fasen aangekondigd bij de inwoners. Na een eerste mailing wordt in een tweede mailing de komst van een enquêteur aangekondigd. Deze zal huis per huis bezoeken. Tijdens het korte gesprek zal vastgelegd worden welke bakken het betreffende gezin nodig heeft. De nodige informatie wordt tevens verstrekt betreft afvalpreventie en recyclage en de gehanteerde tarieven in de gemeente. In een derde mailing wordt de bedeling van de nieuwe bakken en de bechipping van de oude GFT-bakken aangekondigd. Informatieavonden worden georganiseerd per gemeente.
- **Kosten en baten**
De kostprijs voor DIFTAR huis-aan-huis wordt begroot op 23,55 euro/aansluitpunt per jaar. Hierin zitten alle investeringen betreffende bakken, hard- en software, nazorg van de bakken, databeheer en facturatie. Niet inbegrepen zijn ophaalkost en verwerkingskost.
De baten na invoering DIFTAR volgen uit de verlaagde verwerkingskost ingevolge minder ingezameld afval. Verlaagde ophaalkost is van toepassing indien er een significante vermindering van de hoeveelheid afval optreedt.

A.1.5.3.2 DIFTAR containerpark

- **Doelstelling**
 - Identificatie en registratie van de bezoeker.
 - Registratie van de aangevoerde afvalstoffen.
 - Tarifiering volgens volume of gewicht.
 - Vrijstelling van tarifiering voor bepaalde producten en/of onder bepaalde drempels.
 - Na analyse van bovenstaande gegevens, bijsturing van het afvalbeleid en de afvalstromen.
- **Identificatie van de bezoeker**
 - Toegangsbadge (magneetkaart) toegestuurd aan ieder gezin per post.
 - Toegang tot containerpark enkel mogelijk door aanbieden toegangsbadge aan ingangszuil.
 - De software controleert geldigheid toegangsbadge.
- **Tarifiering**
 - a) volgens volume
 - Na controle van de toegangsbadge vraagt de toegangszuil aan de bezoeker met welk type voertuig het afval wordt aangeboden.
 - De toegangszuil zal eveneens vragen welke afvalstoffen worden aangeboden (zeer beperkt).
 - Een vast tarief voor toegang tot het containerpark kan worden gevraagd ter tegemoetkoming van de vaste kost.
 - Daarnaast worden 4 tarieven gedefinieerd met daaraan verbonden 4 types van wagen (dekking van de variabele kost) :
 - * voetganger, fietser, personenwagen
 - * wagen met aanhangwagen enkel-as (en maximaal 1 m³)
 - * wagen met aanhangwagen dubbel-as (en maximaal 2 m³)
 - * camionette of bedrijfswagen (en maximaal 3 m³)
 - Grof vuil wordt ingezameld in een afsluitbare perscontainer en is steeds betalend. Toegang tot de vulkamer kan worden verkregen door middel van de betaalkaart (zie verder).
 - De gemeente dient vast te leggen in het retributie- en politie- of belastingsreglement :
 - * Het vast toegangstarief
 - * De 4 tarieven per type wagen
 - * Het tarief voor één volume-eenheid grof vuil
 - * Welke producten gratis aanvaard worden ingevolge terugnameplicht zoals AEEA (afgedankt elektrisch en elektronisch afval)
 - * Hoeveel gratis toegangsbeurten er per gezin toegekend worden : bv. 6 per jaar.

- De betaling gebeurt door middel van de betaalkaart (zie verder) aan de toegangszuil, dus voor het betreden van het park. Enkel grof vuil wordt betaald aan de perscontainer voor grof vuil (met betaalkaart). Alle betalingen gebeuren dus voor het effectief deponeren van afval.
- b) volgens gewicht
- Na controle van de toegangsbadge rijdt de bezoeker het gratis parkgedeelte op. Hier kan hij de gratis fracties kwijt zoals pap/ka, glas, PMD, schroot, Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten, ...
 - Een vast tarief voor toegang tot het containerpark kan worden gevraagd ter tegemoetkoming van de vaste kost.
 - Indien de bezoeker betalende fracties wil deponeren rijdt hij de weegbrug op van het betalend gedeelte.
 - De tweede toegangszuil (aan de weegbrug) zal vragen welke afvalstoffen worden aangeboden zoals grof vuil, steenslag, snoeihout, ...
 - Bij het verlaten van het betalend gedeelte op het park wordt uitgewogen en afgerekend met behulp van de betaalkaart (zie verder).
 - Er zijn tarieven gedefinieerd per afvalfractie. Indien meerdere afvalfracties worden aangeboden dan wordt ofwel het duurste tarief aangerekend ofwel een gewogen gemiddelde op basis van soortelijk gewicht.
 - De gemeente dient vast te leggen in het retributie- en politie- of belastingsreglement :
 - * Het vast toegangstarief
 - * Welke fracties op de betalende zone en welke op de gratis zone worden ingezameld
 - * De tarieven voor de betalende fracties
 - * Of de berekening van het te betalen bedrag gebeurt aan het tarief van de duurste fractie of via een berekening op basis van densiteiten

De gemeente Lubbeek heeft beslist om de tarifiering te laten gebeuren volgens gewicht.

- **Betaalkaart**
Alle betalingen op het containerpark gebeuren bij voorkeur met PROTON. Lubbeek heeft ook hier beslist om te werken via de huis-aan-huisrekening. Indien de bezoeker niet beschikt over PROTON dan kan hij op het gemeentehuis een eenvoudige betaalkaart kopen (wegwerpkarta met magnetische strook zoals bvb in gebruik op bus en tram van De Lijn). De gemeente verkoopt dus enkel deze betaalkaartjes op voorlegging van de identiteitskaart zonder dat geregistreerd wordt wie ze koopt. Cash geld wordt niet aanvaard op het containerpark teneinde diefstal en geweldpleging te voorkomen.
Bij overschrijding van het saldo op de PROTON-kaart of betaalkaart wordt een negatief saldo geboekt op naam van de bezoeker. Wanneer het saldo negatief is, krijgt de bezoeker bij een volgende bezoek geen toegang meer tot het containerpark tenzij hij zijn rekening aanzuivert. Alle betalingen met PROTON worden rechtstreeks gestort op een rekening van de gemeente.
- **Koppeling met DIFTAR huis-aan-huis**
De lopende rekening waarop voorschotten worden opgevraagd in het kader van de huis-aan-huisinzameling kunnen in principe ook gebruikt worden voor het containerpark. Het samengaan van beide projecten vereist een naadloze link tussen het beheer van beide software-systemen. Deze doelstelling wordt nagestreefd in de nabije toekomst. Na integratie vervalt de wegwerpbetaalkaart en blijven enkel PROTON en de lopende rekening van toepassing.
- **Registratie**
Alle gegevens worden geregistreerd op het containerpark, nl: identiteit bezoeker, aangeleverde afvalstoffen, gewichten of type voertuigen, betalingen, saldo, ...
- **Databeheer**
Alle gegevens worden iedere avond opgevraagd door de centrale server. Op ieder ogenblik kan de historiek van iedere bezoeker, afvalstof, containerpark opgeroepen worden voor statistische verwerking. Na verwerking op de server worden omgekeerd de nodige data doorgezonden naar de containerparken zoals de nieuwe inwoners, geblokkeerde kaarten ingevolge verhuys, verlies of diefstal, en in een latere fase de stand van de rekening van de bewoner.

- KMO's
KMO's kunnen met instemming van de gemeente toegang krijgen tot het containerpark.
- Kosten en baten
De investering na aftrek subsidies bedraagt ongeveer 50000 euro; een extra personeelslid kost desgevallend 30000 euro op jaarbasis.
De baten volgen uit de extra inkomsten uit retributies en uit de daling van de hoeveelheid aangeboden afvalstoffen.

DIFTAR voor- en nadelen					
Gemeente		Inwoners		Leefmilieu	
Voordelen	nadelen	voordelen	nadelen	voordelen	nadelen
De vervuiler betaalt	Systeem kost geld	inwoners krijgen een huisvuilbak, standers of andere houders voor zakken zijn niet meer nodig	maximaal het volume van de bak kan worden aangeboden	inwoners worden kritischer in hun koopgedrag om afval te vermijden	groter gevaar voor sluikstorten
Verwerking en ophaling GFT en H.V zijn kostendekkend	Sommige situaties zijn niet evident (flatgebouwen) en vergen specifieke oplossingen	restafval en GFT wordt betaald door de aanbieder en niet langer uit de algemene middelen. Of kortweg, je betaalt voor je eigen vuil.	het systeem is nieuw en vraagt een aanvaarding door de inwoners	afvalzak bevat in huidig systeem slechts 50 % afval, de rest is recycleerbaar. Door DIFTAR zal een deel hiervan toch correct worden uitgesorteerd	vervuiling van de recycleerbare fracties met huisvuil
Beter sorteergedrag	Wanbetaling leidt tot niet geleedigde bakken en blijft zorg voor gemeente		nieuw technologisch systeem misschien niet voor iedereen even vatbaar	vrachtwagen bezetting optimaler	
Nieuwe sensibilisatie acties	Sluikstorten en sluikstoken moeten effectief gecontroleerd worden, dit betekent medewerking van de politie	hygiëne bak versus zak : zakken worden vaak opengescheurd door katten, ... De bak kan gerust buiten geplaatst worden	hygiëne : reinheid van de bak versus zak, bak moet wel eens gereinigd worden	minder afval zodoende minder verbranding	
Nieuw elan		bakken scheuren niet	bakken vragen meer plaats		
Promoting thuiscomposter		gepersonaliseerd overzicht van afvalaanbieding en vergelijking mogelijk met voorgaande jaren en met het gemiddelde in de gemeente			
Nazorg door EcoWerk (herstel bakken)		herstelling van bakken aan huis			
Mogelijkheid tot eenvormigheid van retributie		comfort betaling			
De hogere contante belasting implementeert het vrij komen van gemeentelijke middelen					

Ontlasting gemeentelijk personeel					
Betere opvolging van aanbieding					
Doorgedreven analyse					
Betere opvolging klachten (extra groen nummer, bewijs van langsrijden via registratie)					
KMO's kunnen meedoen tegen kostprijs					

A.1.6. Voorkoming van afvalstoffen

Zoals hoger reeds vermeld, blijkt dat de hoeveelheid ingezamelde afvalstoffen voor Lubbeek vrij goed overeenstemt met het arrondissementeel gemiddelde. Toch is het voorkomen van afval een blijvende taak van de gemeente en dient er in de nabije toekomst op dit gebied nog veel werk verricht te worden. De impact van een gemeente en een opdrachthoudende vereniging is hier echter gering.

Zo hebben zij geen invloed of impact op de productie van allerlei (verpakkings)afval door de industrie die uiteindelijk in het huisvuil terechtkomt. De regionale wetgeving is echter wel in die zin aan het evolueren. In het VLAREA zijn er verschillende bepalingen opgenomen die er zullen toe leiden dat de producenten er zullen op toezien om zo min mogelijk afval te produceren (b.v. het beperken van het verpakkingsmateriaal). Ook via het afsluiten van milieubeleidsvereenkomsten met diverse sectoren wil men de industrie meer verantwoordelijk stellen. Ondertussen zijn er reeds diverse initiatieven :

- verpakkingsafval : FOST plus;
- batterijen : BEBAT;
- AEEA (het vroegere : wit- en bruingoed : terugnameplicht via Recupel);
- reclaimedrukwerk.

De gemeente kan wel via sensibilisatie het koop- en consumptiegedrag van de mensen trachten te veranderen en zo bij te dragen tot een beperking van de hoeveelheid "aangekocht" afval.

Zo stelt de gemeente reeds stickers ter beschikking om ongewenst drukwerk te weigeren. Aan het onhaal werd bijhouden hoeveel stickers er zijn afgehaald : in 2002 12 ja-nee en 9 neen-nee stickers en in 2003 13 ja-nee en 43 neen-nee stickers. Deze cijfers worden op regelmatige basis doorgegeven aan OVAM. Op jaarbasis gezien wordt er heel wat papier bespaard. Ook in samenwerking met de intergemeentelijke vereniging worden diverse initiatieven genomen :

- uitgave kringloopnieuws;
- preventieacties : boodschappentasactie, actie "Minder verpakkingen ... mooi meegenomen" naar de slagers toe, ...;
- afvalfolder;
- opleiding compostmeesters;
- subsidies katoenen luiers : de kersverse ouders krijgen een toelage van 100 euro (tot leeftijd van 2 jaar) bij het gebruik van katoenen luiers. Indien ze geen gebruik wensen te maken worden er 24 huisvuiklevers van 2,5 euro aangeboden.
- grabbelpas : gebruik van brooddozen en drinkbekers tijdens de vakantiewerking.

Vooraf het bevorderen van de aankoop van (glazen) herbruikbare verpakkingen i.p.v. wegwerpverpakkingen biedt mogelijkheden tot afvalreductie. Wanneer men echter de levenscyclusanalyse van beide verpakkingen vergelijkt, blijkt dat er geen verschil is tussen beide. Echter volgens een literatuurstudie die de BBL heeft uitgevoerd, hebben hervulbare verpakkingen voor de transportafstanden die in België spelen (100 tot 200 km) en mits voldoende aantal keren hergebruik (20 tot 30 keer) wel degelijk een duidelijk milieuvoordeel ten opzichte van eenmalige verpakkingen.

Uiteraard zijn er nog meerdere vaak eenvoudige manieren om afval te voorkomen, maar een knelpunt blijft uiteraard het feit dat de impact van de gemeente beperkt is vermits enkel via sensibilisatie kan gewerkt worden.

Meer impact kan de gemeente hebben op het voorkomen van GFT-afval. Voor veel mensen is het immers mogelijk dit zelf te verwerken. Door promotie rond thuiscomposteren kan de gemeente dit thuiscomposteren beïnvloeden. Ook hier zijn reeds initiatieven genomen :

- Aanbieding van composteerbakelementen voor de prijs van 3 euro per element. Steeds meer inwoners kopen compostelementen : in 2002 zijn er 400 stuks aangekocht en in 2003 zijn er 450 stuks aangekocht.

- Op 26-04-2003 is de demonstratie thuiscomposteren op het containerpark officieel geopend. Het compostmeesterteam heeft het demoveld ingericht in een L-vorm. Langs 1 zijde is het demoveld begrensd door een snipperwand en langs de andere zijde door een gevlochten takkenwal. Op het hele oppervlak van het demonstratieveld is er 20 cm houtsnippers aangebracht om het groeiend onkruid te onderdrukken. Ze hebben 3 compostbakken, 3 compostvaten en 1 wormenbak opgestart. Omdat de bezoekers een totaalbeeld kunnen vormen hoe het composteerproces evolueert, hebben de compostmeesters meerdere tussenvormen van compost tentoongesteld. De compostmeesters bemanden de demoplaats op zaterdag 26-04-2004, 28-06-2004, 26-07-2004, 30-08-2004 en 27-09-2003 van 14 tot 16.30 uur. Alle geïnteresseerden kunnen daar met hun vragen of opmerkingen terecht. Vaak komen de bezoekers van het containerpark een kijkje nemen terwijl de compostmeesters hun demoveld onderhouden. Bij de ingang van het containerpark staat een informatiebord met de momenten waarop de compostmeesters het demoveld bemannen.
- De gemeente Lubbeek heeft in september de Milieubeurs 2003 georganiseerd waar er veel aandacht is besteed aan thuiscomposteren.
- Organisatie (door de intergemeentelijke vereniging) van cursussen voor compostmeesters : opzet is dat deze compostmeesters het thuiscomposteren in hun buurt gaan promoten en de mensen hierbij gaan adviseren en eventueel helpen.
- Geleide bezoeken op het containerpark door de verantwoordelijke.

Naar hergebruik toe heeft de gemeente in het kader van optie 5 van het vorig milieuconvenant reeds een overeenkomst afgesloten met een kringloopcentrum, met name het kringloopcentrum 't Spit.

A.1.7. Bedrijfsafvalstoffen vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen

Noch de productie noch de inzameling en verwijdering van deze afvalstoffen vallen onder de bevoegdheid van de gemeente, uitgezonderd uiteraard het door de eigen inrichtingen en diensten geproduceerde "bedrijfsafval". Ook de volgens het VLAREA nog met huisvuil gelijkgesteld bedrijfsafval wordt nog (deels) via de gemeente ingezameld en verwijderd. Het betreft uitsluitend volgende afvalstoffen :

- straat- en veegvuil dat voortkomt uit onderhoud van de gemeentelijke diensten;
- marktafvalstoffen;
- strandafvalstoffen;
- papierafval, voortkomend uit het gebruik of verbruik van de volgende publicaties : dagbladen, week- en maandbladen, tijdschriften en periodieken, gratis regionale pers en gratis publicaties, telefoongidsen en faxgidsen, reclamedrukwerk en ander drukwerk.

Ook sommige bedrijfsafvalstoffen die qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen (GFT, PMD, KGA, papierafval, ...) kunnen nog in eenzelfde installatie verwerkt worden als de huishoudelijke afvalstoffen van dezelfde aard. Uiteraard moeten deze "bedrijfsafvalstoffen" dan ook apart worden ingezameld. Concreet betekent dit dat de gemeente niet langer *verplicht* is om deze bedrijfsgebonden GFT, PMD, KGA e.d. van KMO's, winkels, restaurants, e.a. in te zamelen, maar dat dit ook niet verboden is. In die zin zal de gemeente best op korte termijn beslissen wat zij van plan is te doen met dergelijke bedrijfsafvalstoffen.

A.1.8. Zwerfvuil, sluikestorten en sluikestoken

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar het hoofdstuk hinder.

A.1.9. Sensibilisatie en doelgroepen

Zowel inzake afvalvoorkoming als inzake het bevorderen van het selectief inzamelen is voortdurende sensibilisatie en informatieverstrekking onontbeerlijk. Terzake zijn in het verleden (en nu nog) reeds heel wat initiatieven genomen. Het betreft o.a. :

- uitgave afvalgids (1997) : info aangaande het sorteren, recycleren en hergebruik van goederen, ...;
- brochure "thuiscomposteren";
- afval- en recyclagekalender;
- het beschikbaar stellen van diverse folders (opgemaakt door o.a. de gemeente, OVAM, Aminal, provinciebestuur,...) in het gemeentehuis;
- gemeentelijk infoblad : met regelmatig een onderdeel over milieu;

- een gemeentelijke brochure 'Afvalwijzer in Lubbeek' opgesteld met volgende punten :
 - Inleiding
 - Retributies
 - Tips die helpen afval te voorkomen
 - Afvalstoffenlijst
 - Nuttige adressen
- Aantal gezinnen die gebruik hebben gemaakt van het subsidiereglement van katoenen herbruikbare luiers : 4;
- MOS?DUS!;
- Initiatieven met scholen;
- opruimacties;
- demostand thuiscomposteren.

Ook door de opdrachthoudende vereniging EcoWerf wordt aan sensibilisatie gedaan :

- kringloopnieuws 2x per jaar;
- groene lijn;
- infomobiel (kan ter beschikking worden gesteld);
- rondleidingen (containerpark, composteerbedrijf, ...).

Door het specifiek karakter van het afval zijn vaak specifieke acties vereist, gericht naar een specifieke doelgroep. Hieronder is per doelgroep weergegeven rond welke fracties er specifieke aandacht vereist is.

Aandachtspunten m.b.t. doelgroepenbeleid.

Fractie	huishoudens	gemeente	Scholen	Verenigingen*
Restfractie	9			
GFT	9		9	9
Groenafval	9	9		
PMD	9		9	9
Papier & karton	9	9	9	
KGA	9			
Overige	9	9		
	9			

*jeugd-, sport- en andere culturele verenigingen

Voor huishoudens verdienen uiteraard alle fracties aandacht, voor de gemeente zijn kantoorafval (papier en KGA (correctievloeistof, inkt printers, ...)) en groenafval (bermmaaisel) belangrijk. De gemeente beschikt over een bermbeheersplan dat werd opgemaakt door het studie bureau SEA. De bermen werden onderverdeeld in verschillende beheerstypes afhankelijk van de vegetatie. Bij het maaien wordt eveneens rekening gehouden met de maaidata zoals in het bermdecreet : eerste maaibeurt niet vóór 15 juni, tweede maaibeurt vanaf 15 september. Het maaien van de bermen gebeurt in eigen beheer. Het bermmaaisel wordt via EcoWerf afgevoerd naar een erkende verwerker.

Gedurende het schooljaar 2003-2004 namen 5 lagere scholen in Lubbeek deel aan het duurzame scholenproject MOS-DUS. Tevens werd er in 2004 één zwerfvuildag georganiseerd in samenwerking met de scouts van Lubbeek.

Ook via of met verenigingen (jeugdverenigingen, sportverenigingen en andere culturele verenigingen) kunnen initiatieven ontwikkeld worden (cfr. zwerfvuilactie), maar dit ligt soms moeilijker. Rond specifieke activiteiten (fuiven, eetdagen, ...) kunnen wel bepaalde afspraken of overeenkomsten gemaakt worden om aan afvalpreventie te doen bv. het gebruik van herbruikbare bakers.

A.1.10. Afvalverwijdering

Van 1989 tot 1996 werd er op de stortplaats van Pellenberg “gebroken” huishoudelijk afval van de gemeenten van het arrondissement Leuven gestort (categorie II stortplaats). Het betreft een voormalige zandwinningsput met een oppervlakte **9,34 ha** en een oorspronkelijk beschikbaar volume 1.000.000 m³, die werd ingericht als stortplaats, voorzien van de nodige milieubeschermdende maatregelen, zoals bepaald in de toenmalige voorschriften (ARAB) met o.a. :

- **omheining en afsluitdijken** met beplanting;
- **afsluitlaag** (folie) onder in het stort ter voorkoming van indringing van vervuilende stoffen in de bodem, aangelegd overeenkomstig de bepalingen van Vlarem II;
- een **percolaatdrainagesysteem**, van waaruit het percolaat voortdurend wordt opgepompt en afgevoerd naar het zuiveringsstation : Dit systeem werd in de loop van het storten opgebouwd en bestaat nu uit percolaatputten en de nodige afvoerleidingen;
- **opvanggrachten** voor afvloeiend regenwater rond de stortplaats, dit om de dijken te beschermen en te voorkomen dat afvloeiend regenwater op de wegen of omliggende velden terechtkomt;
- **waterzuiveringsinstallatie** voor de zuivering van het opgepompte percolaat. Deze installatie werd buiten gebruik gesteld en dient enkel nog voor de opvang van het opgepompte percolaat en gedeeltelijk voor de reductie van het gehalte NH₄-N. Vanuit de verzamelbekkens van de waterzuivering wordt het percolaat overgepompt in vrachtwagens, die het percolaat afvoeren naar een externe waterzuivering;
- **grondwatermeetputten** (peilputten) 6 putten ter controle van eventuele lekken naar het grondwater;
- **gasdrainagesysteem** voor gecontroleerde opvang, afvoer en affakkeling van het gevormde stortgas (biogas). Zowel onderaan verticaal als onder de afdekfolie is een gasdrainagesysteem aangebracht. De inzameling van het gas gebeurt in de percolaatputten, van waaruit het gas via een netwerk van leidingen naar de **ontgassingsinstallatie** wordt afgevoerd. Het afgevoerde stortgas wordt geleverd aan P.B.E., als energiebron voor 2 gasgeneratoren, die elektriciteit aan het net leveren. Indien de kwaliteit niet voldoet, gaat het gas naar de eigen affakkelinginstallatie, waar het wordt verbrand.

Na het beëindigen van de stortactiviteiten werd begonnen met het aanbrengen van de definitieve afdeklaag, zoals opgelegd in de milieuvergunning en Vlarem II. Deze afdeklaag is in de loop van 1997 en 1998 volledig afgewerkt en bestaat uit volgende lagen (van onder naar boven) :

- *Tussenafdeklaag* : eerste afdeklaag van 20 cm leem/zand boven het gestorte afval met sleuven van gebroken puin
- *Gasdrainagelaag* : zandlaag met drainageleidingen voor de opvang van het stortgas
- *1^e afdichtingslaag* : kleilaag van 30 cm dik
- *2^e afdichtingslaag* : afdekfolie van 2,5 mm
- *Ontwateringslaag* : zandlaag met drainagebuizen
- *Antiworteldoek* : kunststofmat : voorkomen van indringen van wortels in diepere lagen
- *Bewortelingslaag* : laag van ca 70 cm teeltaarde (leem)

In de loop van 1998 – 1999 werden op bijna geheel het terrein aanplantingen van inheems groen aangebracht. Door de wijziging van het gewestplan is het de bedoeling om dit terrein in te kleden als park/bosgebied en eventueel op termijn open te stellen voor publiek; nadat de verschillende aanwezige installaties kunnen verwijderd worden zoals grondwatermeetputten en ontgassingsinstallatie.

Het stort van Binkom betreft een oude stort, dat door Interleuven werd uitgebaat in de jaren '80. Interleuven is dus verantwoordelijk voor de nazorg van Binkom. Het stort werd volledig afgedekt met folie en er werden regelmatig metingen gedaan van het grondwater. Tevens werd een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat er geen ernstige aanwijzing is van een ernstige bedreiging.

Een ander stort is dit van Heurbeek : Dit stort dateert van de jaren 50-60. Tot 1968 werd hier gestort. Nadien werd er grond over aangebracht en bebost (68-69). Uit analyses blijkt men hier niets meer terug te vinden van de vroegere stortactiviteiten.

Tevens zijn er in Pellenberg nog 2 kleinere storten op de Ganzendries.

A.2. KNELPUNTEN

A.2.1. Algemene milieuproblemen t.g.v. afvalverwijdering

Elke vorm van verwijdering brengt milieuproblemen met zich mee. Hoewel dit momenteel praktisch geen rechtstreeks gevolg meer heeft in de gemeente (de stortten van Pellenberg en Binkom zijn reeds verschillende jaren afgedicht), draagt de gemeente wel bij tot betreffende vervuiling.

- *afvalverbranding* : emissies van milieuvervuilende stoffen : CO₂, dioxines, PCB's, ...
- *storten van afval* : ruimtebeslag, bodem- en grondwatervervuiling, geurhinder, emissie van CH₄, CO₂, ...
- *het NIMBY-syndroom* : er is zeer weinig tolerantie vanuit de bevolking voor verwerkingseenheden van afval. Dit hypothekeert het vinden van een lokale oplossing, zoals voorzien in het afvalstoffenplan (verwerking liefst in eigen regio).

Elke vorm van verwijdering van afvalstoffen betekent ook verlies aan energie en grondstoffen.

A.2.2. Selectieve inzameling

- *Permanente nood aan voldoende informatiedoorstroming* : door de regelmatige wijzigingen in wetgeving en reglementering is blijvende sensibilisatie nodig om een zelfde graad van selectieve inzameling te kunnen behouden. Ook de nog steeds aanwezige (beperkte) verschillen inzake wijze van inzameling en retributie tussen de diverse gemeenten maakt een eigen blijvende sensibilisatie noodzakelijk. Bovendien kunnen deze verschillen een neveneffect (afvaltoerisme) hebben.
- *Met huishoudelijke afval vergelijkbaar bedrijfsafval* : in het VLAREA is voorzien dat beide afvalstromen volledig gescheiden moeten zijn wat niet altijd logisch is. Op het containerpark kan dit tot problemen leiden.
- *Ongewenste neveneffecten* : het selectief inzamelen vraagt meer inspanningen van de inwoners. Dit kan tot toename van het sluikestoken en sluikestorten leiden.
- *Beperkte eigen gemeentelijke bevoegdheid* : de huisvuilophaling gebeurt in intercommunaal verband, door de opdrachthoudende intergemeentelijke vereniging EcoWerk. Gezien de omvang van het probleem is een strikt gemeentelijke aanpak ook niet meer haalbaar (en wenselijk). Deze intergemeentelijke vereniging is ook de verwerker van het GFT-afval. De beslissingen op het vlak van ophaling en verwerking komen tot stand in overleg met de vennoten (gemeenten) en zijn niet gericht op de beleidskeuze van één gemeente. Het optimaliseren van de eigen inbreng in de intergemeentelijke vereniging is dus een blijvende taak van het gemeentebestuur.
- *Selectieve inzameling plasticafval* : plasticafval, dat niet thuishoort bij het PMD, wordt apart ingezameld op het containerpark. Ook piepschuim en polystyreen kunnen een probleem vormen, maar deze worden ook ingezameld op het containerpark.
- *Kostprijs afvalinzameling en verwerking* : de kostprijs voor de afvalverwerking is voor de gemeente reeds hoog. De mogelijkheden om hieraan te sleutelen via heffingen en retributies zijn beperkt. Deze kostprijs kan wegen op de bereidheid om andere uitgaven te doen of op de omvang ervan; o.a. subsidies voor een preventiebeleid kunnen hierdoor in de verdrukking komen, dit ondanks de mogelijke besparingen (op lange termijn) door een efficiënt preventiebeleid. Door de invoering van het DIFTAR-systeem van de kostprijs voor de gemeente gedrukt worden, ten nadele van de burgers (principe van "de vervuiler betaalt").

A.2.3. Knelpunten uitbouw preventiebeleid

- *Onvoldoende uitgebouwd preventiebeleid* : Afvalpreventie, wat conform de doelstellingen van het Vlaams Gewest eigenlijk prioritair zou moeten zijn, heeft nog niet tot een markant effect geleid. Het blijft de zwakke schakel in de afvalproblematiek, maar dit probleem moet in de eerste plaats op hoger niveau opgelost worden. De bevoegdheid van een gemeente is hier immers zeer beperkt. Op het product- en verpakkingsbeleid van de industrie (FOST Plus) heeft de gemeente helemaal geen vat; er kan hoogstens via allerlei kanalen gelobbyd worden. Enkel inzake sensibilisatie kunnen de inspanningen van de gemeente nog wel toenemen. De gemeente kan zich hierbij meer dan in het verleden richten op het aankoopgedrag en de (eigen) legale verwerking van afval (bv. thuiscomposteren).
- *Tegenstrijdige belangen* : preventie kan leiden tot reductie van de inkomsten van de recyclage- en afvalverwerkingsbedrijven. Voor de verwerking van het afval zijn echter vaak dure investeringen noodzakelijk in verwerkingseenheden (bv. participatie in de oven van Drogenbos, de exploitatie van een GFT-composteerinstallatie), die meer rendabel zijn naargelang meer afval kan worden verwerkt. Hoewel voor de gemeente (en voor het milieu) de keuze voor meer preventie evident is, kan dit belangenconflict de besluitvorming toch bemoeilijken, vermits de gemeente via de intergemeentelijke vereniging ook mee participeert in de verwerking.
- *Arbeidsintensiviteit van een eigen gemeentelijk preventiebeleid en vrijblijvend karakter van dit beleid* : de voorbereiding en uitwerking van een preventiebeleid en de volgehouden sensibilisatie vereist de permanente inzet van het personeel. Indien deze taak uitsluitend op de schouders van de milieuambtenaar terechtkomt, is deze extra belasting onwerkbaar. Bijkomend personeel, bv. ingehuurd bij gespecialiseerde bureaus, of intensieve samenwerking met de intergemeentelijke vereniging, is zowel bij het opstarten als bij de voortzetting van een preventiebeleid noodzakelijk. Hoe dan ook, dit voorkomingsbeleid zal beperkt moeten blijven tot stimulering vermits de meeste preventie maatregelen door een gemeente niet afdwingbaar zijn.
- *Te grote hoeveelheid ingezameld GFT* : Lubbeek heeft ondanks de inspanningen die gedaan worden rond thuiscomposteren, nog een aanzienlijk hoeveelheid GFT ingezameld. Gezien het landelijke karakter van de gemeente is echter een grote meerderheid van de gezinnen in staat om aan thuiscompostering te doen.
- *Onderbenutting van het kringloopcentrum* : hoewel ook het containerpark wordt ingeschakeld voor de inzameling, komt toch nog een te groot gedeelte van het herbruikbaar afval bij het grof afval terecht. Hier is dus meer sensibilisatie en bewustwording nodig.

A.2.4. Beleidsbeperkingen

Reeds hoger werden een aantal beleidsbeperkingen vermeld. Hier zijn ze gegroepeerd samengebracht :

- *Beleid op hoger niveau is bepalend* : voorlopig wordt ook op hoger niveau (intergemeentelijke vereniging, provincie, gewest) gekozen voor de oplossing van het afvalprobleem via een goed uitgebouwd selectieve ophaling en verwerking. Ook op vlak van preventie moeten in de eerste plaats de maatregelen op gewestelijk of Europees niveau genomen worden. De gemeentelijke impact is hier beperkt.
- *Nood aan constantie in reglementering* : het is niet aangewezen de reglementering en opties te vaak te wijzigen, zeker als dit telkens nieuwe of andere inspanningen vraagt van de burger. Dit kan immers tot negatieve reacties leiden van de burgers. Gezien de snelle evolutie de voorbije jaren, is daarom voorzichtigheid geboden.

A.3. DOELSTELLINGEN

Algemeen onderschrijft de gemeente de doelstellingen van de Vlaamse en provinciale overheid en stelt zij zich tot doel deze doelstellingen te realiseren i.s.m. de intergemeentelijke vereniging, waarbij de gemeente zal trachten haar rol in het bestuur van de intergemeentelijke vereniging maximaal te gebruiken om de realisatie van haar beleidsdoelstellingen mogelijk te maken.

A.3.1. Optimalisatie selectieve inzameling

Overeenkomstig de doelstellingen van het Vlaams Gewest heeft ook de gemeente zich geëngageerd om maatregelen te treffen ter reductie van de restfractie van huishoudelijk afval.

De gemeente bevindt zich reeds onder het streefdoel voor Vlaanderen dat vastligt op 150 kg/inwoner voor restfractie. Deze positieve tendens zal blijvende inspanningen vergen van de gemeente en de inwoners.

Deze doelstelling zal in de eerste plaats gerealiseerd worden door het bekijken en verdere optimalisatie van het huidig systeem van de selectieve inzameling. O.a. inzake de inzameling van PMD blijven er vragen (waarom mag niet alle plastic in de PMD-zak, wat is de betekenis van het groene punt). De gemeente zal terzake bij de intergemeentelijke vereniging in de mate van het mogelijke een stimulerende en sturende rol spelen, waarbij getracht wordt te komen tot een meer duidelijke afspraak met FOST Plus.

Uiteraard moet ook preventie bijdragen tot het bereiken van deze doelstelling (zie verder).

A.3.2. Preventie

Zoals op nationaal vlak zal ook de gemeente afvalpreventie als meest belangrijk te realiseren onderdeel van haar afvalbeleid beschouwen. Hiertoe zal de gemeente werk maken van een specifiek afvalpreventiebeleid, bestaande uit een samenhangend geheel van beleidsmatige opties, financiële omkadering, organisatorische maatregelen en ondersteunende sensibilisatie. Dit zal op termijn moeten gerealiseerd worden. Gezien de bevoegdheden zal de gemeente zich vooral echter beperken tot een voorbeeldfunctie en sensibilisatie waarbij een gedragsverandering (aanpassing koopgedrag) bij de inwoners beoogd wordt. Ook het hergebruik via het kringloopcentrum zal meer intensief worden gepromoot, alsook het gebruik van de stickers tegen ongewenst drukwerk. Specifieke acties naar scholen en andere doelgroepen toe, zullen opgezet of verdergezet worden.

De gemeente wil de doelstellingen bereiken via :

- het principe 'de vervuiler betaalt' zo ruim mogelijk toe te passen, o.a. naar milieu-impact toe;
- een aangepast en voortdurend geactualiseerd retributiereglement en huisvuilreglement;
- doorgedreven sensibilisatie waarbij de inwoners bij de preventieopzet worden betrokken;
- actief stimuleren van thuiscompostering;
- voorbeeldfunctie binnen eigen gemeentelijke werking;
- intense samenwerking met het afvalpreventieteam van de intergemeentelijke vereniging m.b.t. het uitvoeren van dit preventiebeleid, waarbij actief wordt deelgenomen aan projecten van de provinciale en intergemeentelijke vereniging inzake preventie.

A.3.3. Reductiedoelstellingen

Per fractie (o.a. voor restvuil, GFT, glas, PMD en papier en karton) stelt de gemeente een maximale reductie waar mogelijk en/of behoud voorop tegen 2009 en dit onder meer door sensibilisatiecampagnes.

A.3.4. Beperking neveneffecten

Meer op lokaal vlak zal de gemeente trachten de negatieve neveneffecten van een consequent afvalbeleid te beperken tot een minimum. Naast sensibilisatie zal dit nagestreefd worden door efficiëntere controle en bestraffing van sluikstoken en sluikstorten en efficiënte en een vlugge verwijdering.

A.3.5. Beheer gemeentelijk afval

Ten gevolge van de werking van de gemeentelijke diensten ontstaat er ook gemeentelijk bedrijfsafval. De gemeente zal dit inventariseren en een actieplan opstellen en uitvoeren om de hoeveelheid te verminderen, in de eerste plaats om haar voorbeeldfunctie in het kader van de sensibilisatie te kunnen waarmaken.

Inzake beheer en verwijdering zal aan de bepalingen van het afvalstoffenplan worden voldaan.

Voor specifieke afvalstoffen zal een eigen gepaste oplossing gezocht worden :

- verwerking groenafval : maximale zelfcompostering en hergebruik;
- recupereerbaar (bouw) of inert afval en slib : maximaal hergebruik overeenkomstig de bepalingen van het VLAREA.

A.4. ACTIES

Een belangrijk gedeelte van de acties bestaat erin om de bestaande acties i.v.m. selectieve inzameling en preventie te verbeteren of te optimaliseren. Daarnaast worden ook enkele nieuwe acties voorgesteld. Deels zijn de acties gebaseerd op de actieplannen die voorzien zijn in het actieplan in het kader van optie 7. De acties trachten ook te beantwoorden aan de bepalingen van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, cluster vaste stoffen (voorheen actieplan optie 7 : duurzaam gemeentelijk beleid).

Alle acties verwijzen naar de intergemeentelijke vereniging EcoWerk, ook ingevolge het decreet intergemeentelijke samenwerking en de oprichting van de nieuwe intergemeentelijke vereniging.

Tevens dient er steeds de bedenking/overweging gemaakt te worden aangaande nieuwe procédés met de daaraan verbonden consequenties (zoals stoomprocédé van Biffa).

ACTIE AF1.

VERBETERING BESTAANDE INITIATIEVEN I.V.M. SELECTIEVE INZAMELING

- **Situering van de problematiek**

Inzake selectieve inzameling is er onder andere in samenwerking met de intergemeentelijke vereniging reeds veel gerealiseerd. Er is echter permanent nood aan evaluatie en aan verdere uitbouw van de diverse inzamelsystemen en inzamelvoorwaarden, dit in functie van de planning opgemaakt door de hogere overheid (diverse afvalstoffenplannen).

- **Doelstellingen**

- Reductie van hoeveelheid te verwerken restafval;
- Verhogen recyclage en hergebruik.

- **Beschrijving van de actie**

De bestaande acties i.s.m. de intergemeentelijke vereniging die moeten resulteren in een correcter sorteergedrag, zullen voortgezet en aangevuld worden met specifieke acties :

- *Betere toepassing gemeentelijk afvalreglement door specifieke controleacties* : de controle op de aangeboden fracties, o.a. voorbeeldcontroles bij leidinggevende personen (politici, voorzitter MAR, ...), moet in de eerste plaats een preventieve werking hebben en de bevolking aanzetten tot een correct sorteergedrag. De controle op sluikstoken en sluikstorten moet ook door bestraffing in een preventief effect ressorteren.
- *Aanpassing gemeentelijk afvalreglement en retributiereglement* : overname typereglementen, opgemaakt door OVAM, waarbij o.a. nagegaan kan worden of een meer gedifferentieerd betalingssysteem niet wenselijk is. Ook voor het afval van KMO's en zelfstandige ondernemingen (ZO's) moet een oplossing voorzien worden.
- *Voortzetting bestaande sensibilisatie-initiatieven* :
 - * infoblad InfoLubbeek : artikels m.b.t. selectieve inzameling afval, o.a. artikels m.b.t. kostenstructuur zijn zeker vereist bij aanpassing van retributie en bij een eventuele invoering van DIFTAR.
 - * publicaties EcoWerk : Kringloopnieuws, afvalkalender met sorteerregels, infobrochure containerpark, infobrochure KMO-containerpark, infobrochure over de verwerking van de selectief ingezamelde fracties, ...
 - * sorteerwijzer FOST Plus.

De kosten inzake sensibilisatie zitten grotendeels vervat in de kosten die worden aangerekend voor de ophaling en verwerking van de diverse afvalfracties door de intergemeentelijke vereniging EcoWerk.

Actiefiche

Soort actie	Taak/project AF1 : acties ter verbetering sorteergedrag	
Inkadering	MINA 3	Project 12 uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	Milieuconvenant, cluster vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, IGM, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Bevolking	
Planning	2004-2008	
Kost	Sensibilisatie is vervat in ophaal- en verwerkingskost afval	

ACTIE AF2. MEER CORRECTE TOEPASSING VAN PRINCIPE “DE VERVUILER BETAALT” BIJ AFVALINZAMELING

Situering van de problematiek

In het verleden werd reeds overgeschakeld naar een systeem waarbij vooral wat restafval betreft, wie meer afval produceert ook meer moet betalen, dit door een betaling per zak in te voeren. Sindsdien werden ook voor andere fracties (GFT, grof afval, houtafval) een betaling per volume ingevoerd. Voor sommige fracties is dit minder gerealiseerd. Er zijn ondertussen ook systemen op de markt die een meer individuele en correcte betaling mogelijk maken nl. DIFTAR (gedifferentieerde tarifiering).

Doelstellingen

- Reductie van hoeveelheid te verwerken restafval;
- Verhogen recyclage en hergebruik;
- Meer correcte toepassing principe “de vervuiler betaalt”.

Beschrijving van de actie

De bestaande acties i.s.m. de intergemeentelijke vereniging zullen voortgezet en aangevuld worden met specifieke acties, die moeten resulteren in een correcter sorteergedrag.

- *Aanpassing retributiereglement* (zie ook reeds actie AF1)

Een laatste aanpassing van het retributiereglement gebeurde op 27-02-2002. Een nieuwe aanpassing is nodig/wenselijk bij elke aanpassing van het inzamelsysteem.

- *DIFTAR* :

EcoWerk start met een proefproject bij enkele gemeenten. De gemeente heeft de intentie om deel te nemen aan het project (definitieve beslissing door de gemeenteraad dient nog te gebeuren). Het systeem zal het mogelijk maken om per huis de hoeveelheid afgeleverd restfractie/GFT na te gaan en hiervoor individueel te factureren. Dit systeem zal ook toegepast worden op het containerpark (via weegbrug of forfaitaire bedragen bv. aanhangwagens met/zonder dubbele as).

Actiefiche

Soort actie	Project AF2 : aanpassing retributie	
Inkadering	MINA 3	Project 12 uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	Milieuconvenant : optie 4 en optie 7	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, IGM, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Bevolking	
Planning	2004 : aanpassing retributie, opvolging invoering DIFTAR 2006-2008 : aansluiting op DIFTAR-systeem indien positief geëvalueerd	
Kost	Aanpassing retributie : verhoging inkomsten Invoering DIFTAR : normaal geen negatief effect op gemeentelijke begroting	

ACTIE AF3. VERMIJDEN ONTWIJKGEDRAG

Zie actie HI13.

ACTIE AF4. SENSIBILISATIEACTIES AFVALPREVENTIE : VOORTZETTING EN ACTIVERING BESTAANDE INITIATIEVEN

▪ **Situering van de problematiek**

Preventie is de eerste prioriteit in de diverse afvalstoffenplannen. De gemeente op zich heeft terzake (productbeleid) minder bevoegdheden, maar kan meewerken aan diverse initiatieven, voornamelijk initiatieven gepromoot door de hogere overheden. Het betreft voornamelijk initiatieven gericht op sensibilisatie. Een specifieke doelgroep hierbij is de schoolgaande jeugd. Via deze doelgroep kunnen ook anderen (ouders) bereikt worden. De gemeente kan ook hierbij stimulerend werken, zeker naar de eigen scholen toe.

▪ **Doelstellingen**

- Verminderen totaal aanbod van huishoudelijk afval.

▪ **Beschrijving van de actie**

Naast de in de actie AF5 (thuiscomposter) vermelde acties zal de gemeente ook (verder) medewerking verlenen aan diverse sensibilisatieacties, zowel acties vermeld in het provinciaal milieubeleidsplan als andere.

Bestaande algemene acties

- *Promotiestickers tegen reclaimedrukwerk* :

- * verdeling stickers via gemeentehuis;
- * promotie voor stickers, o.a. in InfoLubbeek;
- * bijhouden bestand gebruikers van stickers en bijhouden klachten.

- *Stimulering afzet herbruikbaar afval via kringloopcentra* :

- * voortzetting samenwerking met kringloopcentrum en behoud inzamelmogelijkheid via containerpark;
- * promotie met o.a. verdeling provinciale brochure, regelmatig infoartikels in infoblad.

- *Participeren in preventieacties* : door de intergemeentelijke vereniging EcoWerk wordt jaarlijks één of meerdere projecten ingediend ter subsidiëring door de provincie (actie opgenomen in provinciaal milieubeleidsplan). Voor deze preventieacties (in verleden reeds "acties afvalarm winkelen", "linnen boodschappentasactie" e.d.) wordt ook (financiële en logistieke) steun gevraagd aan de gemeente. In 2004 werd een actie inzake hakselaars op touw gezet. Via EcoWerk konden particulieren een hakselaar aankopen, waarbij de BTW 21% volledig gesubsidieerd werd. Mogelijk wordt deze actie in 2005 hernomen. Tevens werden via de intercommunales en het provinciebestuur gratis compostkits ter beschikking gesteld van de gemeentebesturen. De gemeente kan natuurlijk ook altijd zelf een project indienen bij de provincie.

- *Promotie katoenen luiers* :

- * via subsidies worden de kersverse ouders ertoe aangezet gebruik te maken van katoenen luiers.

- *Ondersteuning sensibilisatie door derden* : in veel gemeenten zijn reeds eco-teams actief. De werking en begeleiding gebeurt door een onafhankelijke organisatie (VZW) en beoogt een meer milieubewuste huishouding bij de bevolking tot stand te brengen. Eén facet hierbij is het afvalbeheer. De gemeente ondersteunt de promotie van dergelijke initiatieven. Er wordt ook een financiële ondersteuning voorzien. De hoogte van de financiële ondersteuning (subsidiëring) wordt vooraf bekeken.

Acties gericht naar scholen*- Actie MOS?DUS! :*

de gemeente ondersteunt scholen (of duurzame scholen) die gesubsidieerd kunnen worden naarmate ze meer inspanningen leveren om aan afvalpreventie en andere duurzaamheidsinitiatieven deel te nemen.

Bijkomende acties*- Actie afvalarme evenementen :*

- * voorzien van de nodige afvalbakken voor selectieve inzameling van afval;
- * introductie van herbruikbare plastic drinkbekers op (openlucht) evenementen.

- **Actiefiche**

Soort actie	Sensibilisatie AF4 : sensibilisatie-initiatieven m.b.t. afvalpreventie	
Inkadering	MINA 3	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afvalbeleid
	provinciaal milieubeleidsplan	Project 11 afvalvoorkoming via proces- en productbeleid
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Bevolking, scholen, bedrijven, specifieke doelgroepen	
Planning	2004-2008	
Kost	Subsidiëring acties : € 1239,47 - 2478,94/jaar	

ACTIE AF5.**AFVALPREVENTIE : VOORKOMEN VAN GFT, GROENAFVAL EN SNOEIHOUD**

- **Situering van de problematiek**

Door het invoeren van de aparte inzameling van GFT en snoeihout en van de inzameling van groenafval (gras- en tuinafval, snoeihout) via het containerpark is een (mogelijke) stimulans om zelf dit afval te verwerken weggevalen. Alleszins zien we dat sinds de invoering van dit systeem de hoeveelheid ingezameld GFT niet meer is gedaald. Nochtans vormt het GFT en groenafval een fractie die voor een belangrijk deel kan worden voorkomen.

Terzake neemt de gemeente reeds een aantal initiatieven (zie deel inventarisatie). Ook hier zullen bijkomende inspanningen aangaande sensibilisatie nodig zijn.

- **Doelstellingen**

- Verminderen totaal aanbod aan GFT en groenafval en snoeihout.

- **Beschrijving van de actie**

- *Promotie thuiscompostering :*

- * aanbieding van compostelementen. De inwoners kunnen tegen zeer voordelige tarieven compostelementen aankopen.
- * verdeling infobrochure "composteren kan je leren" en infobrochures van VLACO;
- * promotie voor het volgen van de cursus thuiscomposteren door inwoners;
- * ondersteuning werking compostmeesters : onderhoud demostand "thuiscompostering" op containerpark, organisatie van infoavonden (zie hoger) en deelname aan de "Dag van de compost" van VLACO;
- * inrichting kringlooptuin.

- *Voorkomen snoeihoutafval :*

- * verhakselen snoeihout : voortzetting huis-aan-huis ophaling van snoeihout (2x per jaar);
- * promotie gebruik van houtsnippers.

- *Specifieke doelgroepenbenadering :* er zal getracht worden om via bestaande organisaties (bv. Velt, eco-teams) het thuiscomposteren te promoten.

- *Voorbeeldfunctie van de gemeente :* verkleinen van gemeentelijk groenafval van diverse terreinen (pleinen en parken, kerkhoven, ... op eigen gronden), inrichting en gebruik demoveld door eigen diensten, gebruik van verhakseld snoeihout, ...

Actiefiche

Soort actie	Sensibilisatie AF5 : promotie thuiscomposteren	
Inkadering	MINA 3	Project 11 afvalvoorkoming via proces- en productbeleid
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 4 samenwerking voor een gestroomlijnd huishoudelijk afval
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afvalstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, intergemeentelijke vereniging,	
Doelgroepen	Bevolking, scholen, bedrijven	
Planning	2004-2008: promotie en subsidiëring thuiscomposteren	
Kost	Kost : ca. ??	
	Opbrengst : minkost ophaling en verwerking GFT-afval	

ACTIE AF6.

INTERNE MILIEUZORG : AFVALARME GEMEENTELIJKE WERKING

Situering van de problematiek

Ook bij de verschillende gemeentelijke inrichtingen ontstaat er afval. Vermits de gemeente een voorbeeldfunctie heeft, moet ze ook trachten het eigen afval te minimaliseren (preventie) en het ontstane afval zo selectief mogelijk aan te bieden en te verwijderen (maximale recuperatie).

Doelstellingen

- Reductie van hoeveelheid door de gemeente geproduceerde restafval door preventie;
- Verhoging recyclage en hergebruik gemeentelijk afval;
- Voorbeeldfunctie gemeente.

Beschrijving van de actie

- *Opmaak intern milieuzorgsysteem voor afvalpreventie en afvalinzameling – milieugedragsscan* : per dienst en per gebouw/inrichting wordt gekeken naar mogelijkheden en prioriteiten inzake afvalpreventie. Op basis hiervan en in overleg met de betrokken diensten zal een milieuzorgsysteem worden opgemaakt per locatie met per fractie de maatregelen inzake afvalpreventie (afvalpreventieplan) en inzameling die van toepassing zijn. Bij de invoering van het systeem en daarna op regelmatige basis zal er gesensibiliseerd worden bij de betrokken diensten/ambtenaren/gemeentepersoneel, dit om een maximale navolging te bekomen.

- *Bewerking van gemeentelijk groenafval (zie ook AF5)* :

bij het onderhoud van pleinen, parken, kerkhoven e.a. inrichtingen, ontstaat normaal heel wat groenafval. Er zal nagegaan worden in hoeverre (een deel van) dit groenafval ter plaatse kan worden verhaald of gecomposteerd, of eventueel elders op gemeentelijke eigendom. Indien mogelijk zal steeds gekozen worden voor zelfcompostering. De zelf geproduceerde groencompost en/of snippers zullen gebruikt worden bij het groenonderhoud, dit als voorbeeld voor de bevolking (alternatief voor bestrijdingsmiddelen). Een specifieke fractie vormt het bermmaaisel. Door aangepast beheer (zie actie G&N) met inbegrip van afvoer, moet op termijn de hoeveelheid afnemen. Het bermmaaisel zal steeds afgevoerd worden naar een groencomposteerinstallatie.

- *Promotie afvalpreventie* :

naast het voorkomen van afval heeft het milieuverantwoord intern afvalbeheer ook de bedoeling sensibiliserend te werken. De voorbeeldfunctie heeft echter pas effect als er ook actief informatie-uitwisseling is naar de bevolking. De bevolking wordt daarom op de hoogte gebracht van alle initiatieven, de gerealiseerde resultaten (verminderde hoeveelheid afval) zullen regelmatig kenbaar worden gemaakt (o.a. via infobladen, de website van de gemeente, de infopanelen, ...). Dit vergt uiteraard de nodige opvolging van deze acties. Dit is een taak voor de dienst openbare werken.

- *Selectieve inzameling van gemeentelijke bedrijfsafvalstoffen* :

De gemeentelijke bedrijfsafvalstoffen vermeld in het VLAREA art. 5.2.2.1 moeten gescheiden worden aangeboden en afzonderlijk worden gehouden van het restafval bij de ophaling of inzameling.

- **Actiefiche**

Soort actie	Taak AF6 : afvalarme gemeentelijke werking	
Inkadering	MINA 3	Project 37 interne milieuzorg
	Provinciaal milieubeleidsplan	-
	Milieuconvenant, clusters vaste stoffen (voorheen opties 4 en 7)	
Wetgeving	Afvalstoffendecreet, VLAREA, afvalstoffenplan 1997-2001	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, provincie, IGM, intergemeentelijke vereniging	
Doelgroepen	Gemeentelijke diensten	
Planning	2004-2005 : opmaak milieuzorgsysteem voor diverse gemeentelijke inrichtingen 2004-2008 : afvalvriendelijke werking gemeentelijke diensten 2004-2008 : zelfcompostering van het eigen groenafval	
Kost	50000 BEF of 1239,47€	

B. Milieuverantwoord productgebruik

B.1. INVENTARISATIE

Inleiding

Milieuverantwoord productgebruik is het efficiënt inzetten van producten en een keuze voor producten en/of systemen die de minste milieueffecten veroorzaken in hun volledige levensloop (van grondstoffase over de productie- en gebruiksfase tot en met de afvalfase). Dit betekent dat er gestreefd wordt naar de beperking van de uitputting van grondstoffen, van de milieuschade van de productie, het gebruik en de verwerking na gebruik.

Milieucriteria algemeen

Milieucriteria integreren in overheidsaankopen, binnen deze juridische context, is niet makkelijk. De wetgeving overheidsopdrachten heeft immers niet tot doel milieuvriendelijke overheidsaankopen mogelijk te maken, maar moet enerzijds de aanbestedende overheid toelaten de economisch voordeligste keuze te maken en anderzijds de gelijke toegang tot de markt, vrije mededinging, transparantie en niet-discriminerende procedures garanderen.

Toch zijn er binnen deze juridische context mogelijkheden om milieucriteria te integreren. De Europese Commissie heeft in juli 2001 een interpretatieve mededeling gepubliceerd die deze mogelijkheden verduidelijkt. Deze mededeling schept geen nieuwe juridische context of nieuwe mogelijkheden die er voorheen niet waren, maar geeft enkel een interpretatie van de geldende wetgeving.

De interpretatieve mededeling volgt de volgorde van een aanbestedingsprocedure en biedt daardoor een stapsgewijs overzicht van de verschillende mogelijkheden.

- Een eerste mogelijkheid om milieucriteria te integreren dient zich al aan nog voor de wetgeving overheidsopdrachten van toepassing is, wanneer men bepaalt 'wat men gaat kopen'. De aankoper heeft immers de vrijheid om te kiezen voor de aankoop van een milieuvriendelijk product (bijvoorbeeld ongebleekt gerecycleerd papier). Enige voorwaarde is dat deze keuze niet leidt tot een situatie waarin bij voorbaat duidelijk is dat de opdracht slechts naar één onderneming kan gaan (bijvoorbeeld indien slechts één onderneming ongebleekt gerecycleerd papier kan leveren).
- In de technische specificaties van een bestek zijn er ook mogelijkheden om milieucriteria te integreren. Hierin kan een hoger milieubeschermingsniveau gevraagd worden dan de wetgeving vereist. Er kan een bepaald productieproces voorgeschreven worden, het gebruik van bepaalde materialen en grondstoffen kan voorgeschreven worden, ... Voorwaarde is wel dat deze bepalingen niet discrimineren of de toegang tot de opdracht verminderen. Omwille van dezelfde redenen kan men geen welbepaald milieukeurmerk eisen. Wel kan men de onderliggende criteria van het milieukeurmerk integreren in het bestek. Een bepaald milieukeurmerk eisen, zou immers betekenen dat men discriminerend optreedt of de toegang tot de opdracht vermindert. Het zou immers kunnen dat sommige inschrijvers wel voldoen aan de criteria van het milieukeurmerk, maar het milieukeurmerk zelf niet (of nog niet) bezitten.
- Ook bij de selectie van de gegadigden bestaan er mogelijkheden om milieucriteria te integreren. Indien een inschrijver veroordeeld is voor een milieudelict, opgenomen in het strafwetboek, dan kan men deze uitsluiten van deelname aan de opdracht. Bij de technische bekwaamheid kan men een milieuzorgsysteem (bijvoorbeeld EMAS of ISO 14001) eisen van de inschrijver. Voorwaarde is wel dat deze eis direct verband houdt met de aard van de opdracht.
- Milieucriteria integreren bij de gunning van een opdracht is minder evident. Vooreerst variëren de mogelijkheden naargelang de aard van de procedure. Wanneer het om een aanbesteding gaat, wordt de opdracht gegund aan de regelmatige offerte met de laagste prijs. Milieucriteria kunnen niet aan bod komen tijdens de gunning ! Men kan eventueel wel milieueisen opnemen in de technische eisen. Een offertevraag daarentegen wordt gegund aan de "economisch voordeligste offerte" (de beste kwaliteit/prijs-verhouding). Hier bestaat wel de mogelijkheid om milieuaspecten op te nemen als gunningscriterium wanneer deze een economisch voordeel opleveren aan de aanbestedende overheid. Maar ook hier de opmerking dat deze criteria objectief dienen te zijn, niet mogen discrimineren en een direct verband moeten hebben met het voorwerp van de opdracht. De criteria dienen meetbaar te zijn en moeten in het bestek vermeld worden.

Er bestaat wel wat discussie over wat er moet worden verstaan onder een 'economisch voordeel'. Milieucriteria kunnen een economisch voordeel opleveren. Levenscycluskosten (gebruikskosten, rendabiliteit, onderhoud, recyclage, ...) kunnen bijvoorbeeld wel in aanmerking genomen worden als gunningscriterium in een overheidsopdracht. Hetzelfde geldt voor energieverbruik, waterverbruik, ... Samenvattend kan men zeggen dat de mogelijkheden om 'groene' overheidsaankopen te realiseren zeker bestaan. Belangrijkste voorwaarde is dat men tijdens de hele procedure nooit mag discrimineren of de toegang tot de opdracht mag verminderen. De overheidsopdrachtenwetgeving dient om een keuze te maken op basis van economische motieven, niet op basis van ecologische motieven.

Milieukeurmerken of ecolabels zijn een goede hulp indien u duurzaam wil aankopen doen. Verschillende ecolabels zijn ondermeer : het Europese ecolabel (alle producten behalve etenswaren), blauer engel (papier, behang, verf, computers), energy star (computers, printers, faxen), TCO-label (computers, klavieren, ...), FSC-label (hout), biogarantielabel (biologisch geteelde producten), max havelaar (koffie), vlaco-label (compost), copro-keuring (puingranulaten), ...

Over de hieronder vermelde producten zijn op de website van STIP (www.stip.ovam.be) informatiefiches beschikbaar. De fiche is opgebouwd volgens een vast stramien en bevat zes onderdelen :

1. een productomschrijving
2. keuzecriteria
3. een keuzewijzer
4. het steunpunt/kenniscentrum voor meer informatie
5. een verwijzing naar praktijkvoorbeelden
6. criteria voor overheidsbestekken

De gemeente heeft in het kader van de samenwerkingsovereenkomst binnen de cluster Vaste Stoffen niveau 2 ondertekend. Dit houdt in :

- aanzet geven tot het stimuleren van milieuverantwoord productgebruik en afvalpreventie door de inwoners;
- verder integreren van het milieuverantwoord productgebruik in de eigen werking van de gemeentelijke diensten;
- actief ondersteunen van afvalpreventie en het verbeteren van het sorteergedrag (zie onderdeel afval);
- verder beperken van restafval en de totale hoeveelheid afval, met hierbij aansluitend het doorrekenen van de kosten van afvalinzameling en –verwerking aan de afvalproducenten;
- doelgroepenwerking naar de scholen en de eigen diensten.

B.1.1. Kantoomaterialen

→ o.a. gebruik van recyclagepapier, potloden, balpennen, hervulbare toners, kopieerapparaten, computers, printers, ...

De voorkeur voor de aankoop en gebruik van een bepaald soort kantoomateriaal is gebaseerd op 3 criteria namelijk omtrent afvalvoorkoming, omtrent de samenstelling van het product en omtrent de energiebron.

- Het criterium omtrent afvalvoorkoming is gesteund op 2 pijlers namelijk hergebruik van een product en grootverpakking in plaats van individueel verpakte materialen.
- Het criterium omtrent de samenstelling van het product is gevormd op basis van meerdere argumenten namelijk :
 - Kleurstoffen : De meest geschikte kleurstoffen zijn deze die voldoen aan de reglementering voor de verpakking van voedingsmiddelen.
 - Bindmiddel : Bindmiddelen op basis van natuurlijke grondstoffen zijn minder milieubelastend dan de synthetische.
 - Oplosmiddel : Oplosmiddelen op basis van water zijn de meest milieuvriendelijke. In 2de instantie wordt ethanol als oplosmiddel geaccepteerd. Alle andere oplosmiddelen zijn te vermijden (trichloorethaan, benzine, toluen, xyleen, benzeen).
 - Bewaarmiddel : Aangewezen zijn bewaarmiddelen toegelaten in de voeding.
 - Behandeling van materialen : Er wordt geopteerd voor ongelakte en ongeverfde materialen.

- Milieubesparende materialen : Materialen die grondstoffen bevatten die hernieuwbaar, gerecycleerd, recycleerbaar, biologisch afbreekbaar, duurzaam zijn of bij de productie minder schadelijk voor het milieu.
- Criterium omtrent de energiebron : als iets werkt op basis van manuele of mechanische energie is dat te verkiezen. Vervolgens is energie uit hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie beter dan energie uit niet-hernieuwbare bronnen (fossiele brandstoffen) of kernenergie.

Situatie in de gemeente Lubbeek

Enquête rond interne milieuzorg in het gemeentehuis (maart – april 2002) : De enquête van interne milieuzorg is verspreid onder het administratief personeel en onderhoudspersoneel, de bestuurssecretaris, de secretaris, de schepenen en de burgemeester.

- Bijna iedereen (95%) staat achter het gebruik van recyclagepapier. Toch zijn er enkele die hier twijfelachtig tegenover staan omdat de kwaliteit van dit papier minder zou zijn of het minder mooi oogt en minder presentabel zou zijn. Het is waar dat tot voor enkele jaren er een groot kwaliteitsverschil was tussen nieuw en gerecycleerd papier. Bij het kopiëren op gerecycleerd papier kwam veel meer stof vrij met als gevolg dat de kopiemachine vaak vast liep en sneller versleten was. Tegenwoordig is er recyclagepapier op de markt die qua kwaliteit weinig of niet verschilt van nieuw papier. Ook de kostprijs van dit papier is ongeveer gelijk.
- Het is belangrijk op te merken dat – hoewel 95% voor het gebruik is van gerecycleerd papier – er geen kringlooppapier gebruikt wordt in het gemeentehuis.
- Alle kopieermachines beschikken over de mogelijkheid om recto-verso te kopiëren. Het is zelf zo dat dubbelzijdig kopiëren de standaardinstelling is. Deze apparaten zijn hiervoor gemaakt en dit brengt dus geen extra belasting of snellere slijt van de machines met zich mee. Er is echter geen enkele printer die over de mogelijkheid beschikt om dubbelzijdig te printen.
- Hoewel het gebruik van éézijdig bedrukt papier als kladpapier de papierberg voor een groot deel kan verminderen, wordt dit maar door 60% van het gemeentepersoneel consequent gedaan. Anderen gebruiken sporadisch enkelzijdig bedrukt papier als kladblad. Het éézijdig bedrukt papier kan per dienst in een kartonnen doos worden bijgehouden. Door dit papier met behulp van ringen samen te binden kunnen er kladblokken gemaakt worden. Het gebruik van deze kladblokken (A4-formaat en een notablokje) zorgt niet alleen voor een vermindering van het papierafval maar het is ook enorm praktisch. Tijdens een overleg met de drukker zal gevraagd worden het apart gehouden papier op de bureaus regelmatig te gaan ophalen en de kladblokken terug ter beschikking te stellen aan het personeel.

Via het project voor basisscholen (duurzame school in 2001-2002 en 'Milieuzorg op school? Duurzame school!' in 2002-2004) worden de scholen aangezet tot het verminderen van het papier en het gebruik van recyclagepapier. Bij leasing of aankoop van een kopieerapparaat zullen de scholen eisen stellen zoals de mogelijkheid van recto-verso kopiëren, gebruik te kunnen maken van kringlooppapier, ...

In 2003 zijn nieuwe computers geleast voor het gemeentepersoneel. Deze hebben zowel het Energy Star label (energie-efficiënte producten promoten met als doel de CO₂-emissie te reduceren) als het TCO-label (computermateriaal vervaardigd uit milieuvriendelijke materialen).

De gemeente Lubbeek laat een milieugedragsscan voor kantoorpersoneel uitvoeren door vzw Ecolife in het kader van het intern milieuzorgsysteem gedurende de periode juni – september 2004.

B.1.2. Cateringproducten

→ o.a. gebruik van Max Havelaar koffie, biologische producten, bestek en servies

De productie, bereiding en consumptie van voeding zal altijd een milieu-impact hebben maar er kunnen wel een aantal maatregelen worden getroffen zodat de aangeboden voeding een milieuvriendelijkere levenscyclus doorloopt. Het begint bij de productie van de voeding. Als consument kan men hier weinig aan veranderen maar men kan wel kiezen voor milieuvriendelijker en verpakkingsarm voedsel. In de totale voedselketen van producent tot consument gaat heel wat van de voedselproductie verloren. Een deel van dit verlies is niet te vermijden namelijk de niet-consumeerbare delen van het voedsel zoals bijvoorbeeld botten, schil, klokhuis, ...

Het andere deel van de verliezen is echter wel te vermijden; deze zijn het gevolg van bedorven voedsel en maaltijdresten. Ook tijdens het serveren van maaltijden kunnen een aantal maatregelen getroffen worden om afval en andere milieu-impacten te vermijden. Tot slot is het belangrijk om de juiste maatregelen te treffen voor het afval dat toch nog ontstaat.

Situatie in de gemeente Lubbeek

Frisdranken en waters worden steeds aangeboden in glazen flessen. De dranken worden gedronken uit glazen of tassen. Het drankfonteinje waarvoor plastic bekertjes worden gebruikt, is weggedaan. Bestek en servies is standaard voorzien in elke koffiehoeke en in de keukens.

In de enquête rond interne milieuzorg in het gemeentehuis van Lubbeek (maart – april 2002) hebben de personeelsleden gevraagd te werken rond de cateringproducten in de koffiehoeke. De acties die hieruit zijn voortgevloeid zijn de volgende :

- De plastic melkflessen verdwijnen ten voordele van de glazen retourflessen.
- Tijdens vergaderingen wordt de melk geserveerd in melkkannetjes.
- Individueel ingepakte suikerklontjes verdwijnen ten voordele van losse suiker in een suikerpotje met uitgietteut.

Vanaf 2004 koopt de gemeente Lubbeek Max Havelaar koffie aan voor het gemeentehuis, de gemeentelijke loods en de gemeentescholen.

B.1.3. Schoonmaakmiddelen

→ o.a. milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen

Schoonmaakactiviteiten hebben een negatief effect op het milieu. Het schoonmaken van gebouwen is milieubelastend door water- en energiegebruik, het gebruik van chemische producten en het ontstaan van afvalwater. Na het schoonmaken ontstaat afval aan doeken, moppen en verpakkingen. Bovendien is geen enkel schoonmaakmiddel vriendelijk voor het milieu. Tijdens de productie van reinigers ontstaat er watervervuiling, luchtvervuiling en afval.

Bij de beoordeling van de invloed van producten op het leefmilieu moet men zoveel mogelijk vertrekken van een 'van wieg tot graf' benadering. Daarbij worden in de mate van het mogelijke de milieueffecten vanaf de grondstofwinning via de gebruiksfase tot aan de afvalfase bekeken. Bij de beoordeling van producten wordt over het algemeen gekeken naar de samenstelling en de hoeveelheid actieve bestanddelen, de oorsprong van het product (hernieuwbare versus niet hernieuwbare grondstoffen), de toxiciteit (giftigheid), de biologische afbreekbaarheid, het eventueel ontstaan van stabiele metabolieten of stofwisselingsproducten en de gezondheidsaspecten.

Over een aantal chemische stoffen die gebruikt worden in reinigingsmiddelen is relatief veel informatie beschikbaar. Over andere stoffen is veel minder bekend. Voorts is het soms moeilijk in te schatten wat de effecten zijn van een combinatie van verschillende stoffen. Soms hebben stoffen een vrij onschuldig gedrag wanneer ze individueel voorkomen, maar vertonen ze in combinatie met andere stoffen, schadelijke effecten.

Situatie in de gemeente Lubbeek

Schoonmaakmiddelen worden besteld bij 1 firma Alpheios nv dus de inventaris is gemakkelijk bij te houden. Er zijn 2-maandelijks overlegmomenten tussen het poetspersoneel en de firma Alpheios nv.

Er zijn 2 informatiemomenten georganiseerd door Interleuven in samenwerking met stad Leuven. Op 26-11-2003 was er een informatiesessie voor het poetspersoneel van de scholen en van het openbaar bestuur. Op 10-12-2003 ging er een sessie door voor de directies van de scholen, groene leerkrachten, econoom, college van burgemeester en schepenen, milieu- en duurzaamheidsambtenaren, aankoopdienst, hoofd van de technische dienst.

B.1.4. Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair

→ o.a. reductie bestrijdingsmiddelen, secundaire grondstoffen (compost), aanleg van afvalarme groenvoorzieningen

B.1.4.1. Bestrijdingsmiddelen

Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel hinder/bodem.

De afbouw zal in Lubbeek stapsgewijs gebeuren. In de periode 2003-2004 zal de aandacht vooral uitgaan naar de bewustmaking van de groenarbeiders en naar de keuze en het gebruik van de minst schadelijke producten. Daarom wonen de groenambtenaar, de ploegbaas van de groendienst en de arbeiders studiemomenten bij. Alle grote toestellen krijgen jaarlijks een technische controle. Lubbeek werkt ook met alternatieve en meer milieuvriendelijke methoden zoals het aanbrengen van bodembedekkers op de perken en het gebruik van verhakseld snoeihout.

Vanaf 1 januari 2005 zal er 20% van het gemeentelijk areaal worden afgebakend waarop geen bestrijdingsmiddelen meer zullen gebruikt worden. Daar maakt men gebruik van een veegmachine, wieden, maaien en schoffelen.

B.1.4.2. Secundaire grondstoffen/compost

Als secundaire grondstof is compost de aangewezen bodemverbeteraar bij aanleg en onderhoud van sportvelden, parken, groenvoorzieningen en privé-tuinen. Compost is ook een aangewezen bestanddeel van milieuverantwoorde potgrondmengsels en van teelaarde aangerijkt met organisch materiaal. Bij tuinonderhoud kan compost aangewend worden als bodemverbetering en basisbemesting voor bloemperken, gazons en struwelen. Compost met VLACO-label voldoet aan bepaalde voorwaarden (zoals opgenomen in het VLAREA) en kan bijgevolg gebruikt worden als secundaire grondstof.

Dit onderdeel werd reeds eerder besproken in het deel afval.

B.1.5. Bouw- en onderhoudsmaterialen

→ o.a. gebruik duurzaam geëxploiteerd hout (FSC), breekpuin met COPRO-keuring, verf

B.1.5.1. FSC-hout

De letters FSC staan voor **F**orest **S**tewardship **C**ouncil wat neerkomt op een internationale Raad voor Duurzaam Bosbeheer. Dit is een organisatie waarin vooruitstrevende boseigenaars, houthandelaars, milieugroepen en vertegenwoordigers van lokale bevolkingen samenwerken om wereldwijd het bosbeheer te verbeteren. Doel van deze raad is zowel in de noorderlijke als de zuiderlijke bossen een ecologisch en sociaal verantwoorde manier van houtproductie te stimuleren. De hout- of papierproducten die afkomstig zijn uit een FSC-gekeurd bos dragen het FSC-label. Elke stap die het hout doorloopt, de zogenaamde Chain of Custody (CoC), wordt gecontroleerd door een onafhankelijke organisatie. Dit label wordt ondersteund door het Wereldnatuurfonds (WWF). Op de website is er een lijst met verdelers van FSC-hout in België te vinden.

Het aanbod van FSC-gelabeld hout en houtproducten neemt langzaam toe in België. Certificering van bossen kan als gevolg hebben dat meer en andere houtsoorten op de markt zullen komen door een ander bosbeheer. Nu zijn we als consument vaak ingesteld op het gebruik van een zeer beperkt aantal houtsoorten vb. meranti-hout voor buitenschrijnwerk. Het is logisch dat het overdadig gebruik van bepaalde houtsoorten een enorme druk creëert op deze houtsoorten. Het is dus aan te raden een breder aantal houtsoorten te gebruiken. Zo zal het veel gebruikte meranti-hout zelden het FSC-label dragen, maar er zijn genoeg alternatieven met een FSC-label die voor dezelfde doeleinden gebruikt kunnen worden.

Situatie in de gemeente Lubbeek

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2005-2007 dient het milieuverantwoord productgebruik aangetoond te worden door het rapporteren over het aankoopgedrag van de gemeente voor de respectievelijke producten waarvoor het milieuverantwoord productgebruik geïmplementeerd wordt. De gemeente Lubbeek houdt een eigen gebruiksregister bij.

Onder het motto 'Verbeter de wereld, begin met jezelf' wordt er zoveel mogelijk FSC-gecertificeerd hout aangekocht. Sinds 12 november 2001 werd het gebruik van FSC-gelabeld hout (of equivalent) opgenomen in de bestekken. Een groot knelpunt is dat niet alle materialen uit dit FSC-gecertificeerd hout te verkrijgen zijn. Toch wordt er moeite gedaan om het gewenste materiaal vervaardigd uit FSC-hout te bemachtigen.

Door middel van de voorbeeldfunctie worden de particulieren gestimuleerd om FSC-hout te gebruiken.

B.1.5.2. Secundaire grondstoffen

Puinggranulaten

De COPRO-certificering is een kwaliteitskeuring van niet-verontreinigde puinggranulaten door de onafhankelijke instelling vzw Controle Producten. De keuring heeft een wettelijke basis : alle inerte granulaten en asfaltgranulaten die men wenst te laten hergebruiken, moeten overeenkomstig het VLAREA gekeurd worden door de vzw COPRO. Door de certificering wenst de overheid de kwaliteit en dus het verantwoorde gebruik van gerecycleerde puinggranulaten bij diverse bouwwerken te stimuleren. In het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2005-2007 art. 5.2.2.1.1§1.1° wordt het milieuverantwoord productgebruik van minstens secundaire grondstoffen vanaf 2005 geïmplementeerd in de werking van de eigen diensten.

Situatie in de gemeente Lubbeek

Het breekpuin dat er op de gemeente aangewend wordt, is COPRO-gekeurd.

B.1.5.3. Verven

Verf kan worden ingedeeld in twee hoofdgroepen : synthetische verf van petrochemische afkomst en natuurverf van natuurlijke grondstoffen. Elke hoofdgroep kan op zijn beurt worden onderverdeeld in twee groepen : de watergedragen verven en de solventgedragen verven. Naargelang het gebruikte bindmiddel en de verhouding tussen de hoofdbestanddelen ontstaan de verschillende verfsoorten.

Naast de keuze voor een milieuvriendelijke verfsoort is het om de milieubelasting te minimaliseren ook belangrijk dat de verf verstandig gebruikt wordt. Hoe gladder en schoner de ondergrond, hoe langer de verf blijft zitten.

Situatie in de gemeente Lubbeek

Momenteel worden hieromtrent in de gemeente nog geen specifieke acties ondernomen.

B.2. KNELPUNTEN

Een mogelijk knelpunt hierbij is dat er momenteel nog onvoldoende informatie bestaat over alternatieven van de bestaande producten. Vaak is het ook zo dat hier nog niet veel praktijkervaring over bestaat en dat men zich de vraag stelt of deze producten evenwaardig zijn.

Ecolabels of milieukeuren zouden in principe een goed hulpmiddel kunnen zijn om een productkeuze te maken. Er bestaan een aantal betrouwbare labels, jammer genoeg zijn deze voor schoonmaakproducten op de Belgische markten niet te vinden. In plaats daarvan prijzen heel wat fabrikanten hun eigen product aan door zelf een label toe te kennen. De criteria waarop een dergelijk label dan gebaseerd is, zijn veelal moeilijk te achterhalen en heel dubieus van aard. Controle op de naleving van deze criteria bestaat er niet. Ook diverse ecologische slogans in verband met het product dienen met een korrel zout beschouwd te worden en op het etiket staan objectieve informatie en reclameslogans door elkaar. Dit leidt tot grote verwarring voor de consument.

Een bijkomend knelpunt is dat niet alle materialen steeds te verkrijgen zijn. Zo is het bijvoorbeeld niet evident om FSC-gelabeld constructiehout te vinden. Vaak gaat het dan om grote bouwwerken, waar eveneens wordt gewerkt met een aannemer die zijn eigen materialen heeft. Controle hierop is dan ook niet evident.

B.3. DOELSTELLINGEN

Algemene doelstelling

Het doel van dit actieplan is enerzijds het nuttig toepassen van afvalstoffen alsook van secundaire grondstoffen te bevorderen en anderzijds het gebruik van duurzame materialen zoals FSC-hout, milieuvriendelijke schoonmaakproducten, kantoormaterialen, verven en cateringproducten, zowel voor de gemeente als voor de bevolking, te stimuleren.

De uitbouw van de voorbeeldfunctie van de gemeente is hierbij belangrijk. Dit kan gaan van het uitwerken van een subsidiereglementering tot het uitwerken van een gemeentelijk beleid. Maar de nadruk ligt vooral op sensibilisatie en informatieverstrekking naar de bevolking toe. De acties in het volgende deel zijn daarom vooral gericht op de bevolking in het algemeen en de verschillende doelgroepen in het bijzonder.

B.4. ACTIES

ACTIE MVPROD1.

INTERNE MILIEUZORG - VERDERE INVOERING MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

- **Situering van de problematiek**

Momenteel wordt er al heel wat gebruik gemaakt van een aantal milieuverantwoorde producten (breekpuin COPRO, FSC-hout, reductie bestrijdingsmiddelen, secundaire grondstoffen en catering) maar dit kan zeker nog uitgebreid worden.

- **Doelstellingen**

- Aansporen van het gemeentebestuur en de aankoopdienst om rekening te houden met de milieuvriendelijkheid van de materialen die worden aangekocht;
- Maximaal gebruik van milieuverantwoorde producten.

- **Beschrijving van de actie**

De bestaande initiatieven dienen verder gezet te worden. Voor de nieuwe producten of productgroepen dient er nagegaan te worden hoe deze ingevoerd kunnen worden.

- *Kantoomaterialen* : invoering van recyclagepapier gepland. Bij aankoop van kopieerapparaten, computers, printers, hervulbare toners dienen deze te beantwoorden aan bepaalde milieucriteria.
- *Cateringproducten* : momenteel wordt gebruik gemaakt van Max Havelaar koffie. Dit kan uitgebreid worden naar biologische producten en drinkwaterfonteinen.
- *Schoonmaakmiddelen* : hier dient een inventaris opgemaakt te worden van de momenteel gebruikte schoonmaakmiddelen en hun milieubelasting. Vervolgens dient er nagegaan te worden door welke milieuvriendelijkere middelen deze kunnen vervangen worden.
- *Materialen voor tuin- en groenaanleg, -onderhoud en meubilair* : hiervoor wordt verwezen naar de delen hinder (bodem) en vaste stoffen (afval).
- *Bouw- en onderhoudsmaterialen* : rond FSC-hout en secundaire grondstoffen zullen meer inspanningen moeten geleverd worden. Voor verven kan er bij volgende geplande verfwerken gewerkt worden met natuurverven.

- **Actiefiche**

Soort actie	Taak MVPROD1 : interne milieuzorg - invoering milieuverantwoord productgebruik	
Inkadering	MINA 3	Project 37 Interne milieuzorg
	Provinciaal milieubeleidsplan 2004-2008	Project 3 Reductie verspreiding milieugevaarlijke stoffen
	Samenwerkingsovereenkomst : cluster vaste stoffen	
Wetgeving		
Initiatiefnemer	Gemeentebestuur	
Betrokkenen	Aankoopdienst, milieudienst	
Doelgroepen	Alle gemeentelijke diensten	
Planning	2005-2009	
Kost	Kosten afhankelijk van actie	

**ACTIE MVPROD2.
SENSIBILISATIE NAAR HET GEMEENTEBESTUUR EN DE BEVOLKING**

- **Situering van de problematiek**
Het probleem omtrent milieuverantwoord productgebruik is dat het gemeentebestuur en de bevolking hierover nog onvoldoende op de hoogte is.
- **Doelstellingen**
 - Zowel het gemeentebestuur als de bevolking zo efficiënt mogelijk te sensibiliseren en te informeren omtrent de aankoop en gebruik van milieuverantwoorde producten;
 - Maximaal gebruik van milieuverantwoorde producten.
- **Beschrijving van de actie**
Ook hier is de voorbeeldfunctie van de gemeente belangrijk. De initiatieven die de gemeente neemt, kunnen via de geëigende informatiewegen gecommuniceerd worden naar het gemeentebestuur en de bevolking toe:
 - organiseren van infoavonden;
 - opstellen informatiebrochure;
 - publiceren van artikels via gemeentelijk infoblad, website, ...;
 - organisatie van een biomarkt.
- **Actiefiche**

Soort actie	Taak MVPROD2 : sensibilisatie naar het gemeentebestuur en de bevolking toe	
Inkadering	MINA 3	Project 37 Interne milieuzorg Project 25 Doelgroepenbeleid
	Provinciaal milieubeleidsplan 2004-2008	Project 3 Reductie verspreiding milieugevaarlijke stoffen
	Samenwerkingsovereenkomst : cluster instrumentarium en cluster vaste stoffen	
Wetgeving		
Initiatiefnemer	Gemeentebestuur	
Betrokkenen	Milieudienst	
Doelgroepen	Alle gemeentelijke diensten en burgers	
Planning	2005-2009	
Kost	Kosten afhankelijk van actie	